

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

PLENUMVERGADERING

SÉANCE PLÉNIÈRE

dinsdag

17-12-2002

10:15 uur

mardi

17-12-2002

10:15 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

INHOUD

Berichten van verhindering	1
WETSONTWERPEN EN VOORSTELLEN	1
Wetsontwerp tot bekrachtiging van diverse koninklijke besluiten genomen met toepassing van de artikelen 38 en 39 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels (2115/1 tot 4)	1
- Wetsontwerp betreffende de modernisering van het beheer van de sociale zekerheid (2116/1 tot 4)	1
Regeling van de werkzaamheden	1
<i>Spreker:</i> Dirk Van der Maelen , voorzitter van de SP.A-fractie	
<i>Algemene bespreking</i>	2
<i>Sprekers:</i> Els Haegeman , rapporteur, Greta D'hondt	
<i>Bespreking van de artikelen</i>	3
Wetsontwerp houdende diverse bepalingen met betrekking tot de veralgemening van de onmiddellijke aangifte van tewerkstelling (2109/1 en 2)	3
<i>Algemene bespreking</i>	3
<i>Bespreking van de artikelen</i>	6
<i>Sprekers:</i> Jean-Marc Delizée , rapporteur, Greta D'hondt , Pierrette Cahay-André , Maggie De Block , Laurette Onkelinx , vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid	
Wetsontwerp betreffende de medische onderzoeken die binnen het kader van de arbeidsverhoudingen worden uitgevoerd (overgezonden door de Senaat) (2133/1 en 2)	6
<i>Algemene bespreking</i>	6
<i>Bespreking van de artikelen</i>	8
<i>Sprekers:</i> Bernard Baille , rapporteur, Laurette Onkelinx , vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid, Pierrette Cahay-André	
Wetsvoorstel van de heer Pierre Lano tot wijziging van het Wetboek van vennootschappen met betrekking tot de opheffing van de in tijd beperkte niet-omwisselbaarheid van certificaten (1951/1 tot 4)	9
<i>Algemene bespreking</i>	9
<i>Bespreking van de artikelen</i>	10
<i>Sprekers:</i> Anne Barzin , rapporteur, Yves Leterme , voorzitter van de CD&V-fractie, Didier Reynders , minister van Financiën	
Wetsontwerp houdende eindregeling van de begrotingen van de diensten van algemeen bestuur van de Staat en van de Staatsdienst met afzonderlijk beheer "Muntfonds" van het jaar 1999	12

SOMMAIRE

Excusés	1
PROJETS DE LOI ET PROPOSITIONS	1
Projet de loi portant confirmation de divers arrêtés royaux pris en application des articles 38 et 39 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions (2115/1 à 4)	1
- Projet de loi concernant la modernisation de la gestion de la sécurité sociale (2116/1 à 4)	1
Ordre des travaux	1
<i>Orateur:</i> Dirk Van der Maelen , président du groupe SP.A	
<i>Discussion générale</i>	2
<i>Orateurs:</i> Els Haegeman , rapporteur, Greta D'hondt	
<i>Discussion des articles</i>	3
Projet de loi portant des dispositions diverses relatives à la généralisation de la déclaration immédiate de l'emploi (2109/1 et 2)	3
<i>Discussion générale</i>	3
<i>Discussion des articles</i>	6
<i>Orateurs:</i> Jean-Marc Delizée , rapporteur, Greta D'hondt , Pierrette Cahay-André , Maggie De Block , Laurette Onkelinx , vice-première ministre et ministre de l'Emploi	
Projet de loi relatif aux examens médicaux dans le cadre des relations de travail (transmis par le Sénat) (2133/1 et 2)	6
<i>Discussion générale</i>	6
<i>Discussion des articles</i>	9
<i>Orateurs:</i> Bernard Baille , rapporteur, Laurette Onkelinx , vice-première ministre et ministre de l'Emploi, Pierrette Cahay-André	
Proposition de loi de M. Pierre Lano modifiant le Code des sociétés afin de supprimer la limitation dans le temps de l'interdiction d'échanger des certificats (1951/1 à 4)	9
<i>Discussion générale</i>	9
<i>Discussion des articles</i>	10
<i>Orateurs:</i> Anne Barzin , rapporteur, Yves Leterme , président du groupe CD&V, Didier Reynders , ministre des Finances	
Projet de loi contenant le règlement définitif des budgets des services d'administration générale de l'Etat et du Service de l'Etat à gestion séparée "Fonds Monétaire" pour l'année 1999 (sans	12

(zonder verslag) (2086/1)		rapport) (2086/1)	
<i>Algemene bespreking</i>	12	<i>Discussion générale</i>	12
<i>Bespreking van de artikelen</i>	12	<i>Discussion des articles</i>	12
Wetsontwerp houdende diverse wijzigingen aan de wetgeving betreffende de pensioenen van de openbare sector (1901/1 tot 8)	13	Projet de loi apportant diverses modifications à la législation relative aux pensions du secteur public (1901/1 à 8)	13
<i>Algemene bespreking</i>	13	<i>Discussion générale</i>	13
<i>Bespreking van de artikelen</i>	15	<i>Discussion des articles</i>	15
<i>Sprekers: Greta D'hondt, Frank Vandenbroucke</i> , minister van Sociale Zaken en Pensioenen		<i>Orateurs: Greta D'hondt, Frank Vandenbroucke</i> , ministre des Affaires sociales et des Pensions	
Regeling van de werkzaamheden	19	Ordre des travaux	18
<i>Sprekers: André Flahaut</i> , minister van Landsverdediging, <i>Yves Leterme</i> , voorzitter van de CD&V-fractie		<i>Orateurs: André Flahaut</i> , ministre de la Défense, <i>Yves Leterme</i> , président du groupe CD&V	
Voorstel van resolutie van de dames Leen Laenens, Karine Lalieux en Claudine Drion en de heren Dirk Van der Maelen en Jacques Lefevre betreffende de onderhandelingen over de Algemene Overeenkomst inzake de handel in diensten binnen de Wereldhandelsorganisatie (1983/1 tot 6)	20	Proposition de résolution de Mmes Leen Laenens, Karine Lalieux et Claudine Drion et MM. Dirk Van der Maelen et Jacques Lefevre relative aux négociations de l'Accord général sur le commerce des services au sein de l'Organisation mondiale du commerce (1983/1 à 6)	20
<i>Bespreking</i>	20	<i>Discussion</i>	20
<i>Sprekers: Ferdy Willems</i> , rapporteur, <i>Herman Van Rompuy</i> , <i>Claudine Drion</i> , <i>Leen Laenens</i> , <i>Annemie Neyts</i> , minister toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken		<i>Orateurs: Ferdy Willems</i> , rapporteur, <i>Herman Van Rompuy</i> , <i>Claudine Drion</i> , <i>Leen Laenens</i> , <i>Annemie Neyts</i> , ministre adjointe au ministre des Affaires étrangères	
Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 42 en 44 van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (2059/1 tot 4)	27	Projet de loi modifiant les articles 42 et 44 de la loi du 30 novembre 1998 organique des services de renseignement et de sécurité (2059/1 à 4)	27
<i>Algemene bespreking</i>	27	<i>Discussion générale</i>	27
<i>Sprekers: Tony Van Parys</i> , <i>Josée Lejeune</i> , <i>André Flahaut</i> , minister van Landsverdediging		<i>Orateurs: Tony Van Parys</i> , <i>Josée Lejeune</i> , <i>André Flahaut</i> , ministre de la Défense	
<i>Bespreking van de artikelen</i>	35	<i>Discussion des articles</i>	35
Wetsontwerp tot vaststelling van het legercontingent voor het jaar 2003 (2154/1 en 2)	35	Projet de loi fixant le contingent de l'armée pour l'année 2003 (2154/1 et 2)	35
<i>Algemene bespreking</i>	35	<i>Discussion générale</i>	35
<i>Bespreking van de artikelen</i>	36	<i>Discussion des articles</i>	36
<i>Spreker: Robert Denis</i> , rapporteur		<i>Orateur: Robert Denis</i> , rapporteur	
Wetsvoorstel van de dames Mirella Minne en Josée Lejeune en de heren Peter Vanhoutte, Jan Eeman, Stef Goris, Martial Lahaye, José Canon, Jean-Pol Henry, Robert Denis en André Schellens betreffende het vrijwillig ontslag vergezeld van een geïndividualiseerd beroepsomschakelingsprogramma ten behoeve van bepaalde militairen en houdende sociale bepalingen (1984/1 en 2)	36	Proposition de loi de Mmes Mirella Minne et Josée Lejeune et MM. Peter Vanhoutte, Jan Eeman, Stef Goris, Martial Lahaye, José Canon, Jean-Pol Henry, Robert Denis et André Schellens relative à la démission volontaire accompagnée d'un programme personnalisé de reconversion professionnelle au bénéfice de certains militaires et portant des dispositions sociales (1984/1 et 2)	37
<i>Algemene bespreking</i>	37	<i>Discussion générale</i>	37
<i>Bespreking van de artikelen</i>	39	<i>Discussion des articles</i>	39
<i>Sprekers: Yves Leterme</i> , voorzitter van de CD&V-fractie, <i>Robert Denis</i> , <i>André Flahaut</i> , minister van Landsverdediging		<i>Orateurs: Yves Leterme</i> , président du groupe CD&V, <i>Robert Denis</i> , <i>André Flahaut</i> , ministre de la Défense	

PLENUMVERGADERING**SÉANCE PLÉNIÈRE**

van

du

DINSDAG 17 DECEMBER 2002

MARDI 17 DECEMBRE 2002

10:15 uur

10:15 heures

De vergadering wordt geopend om 10.17 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.
La séance est ouverte à 10.17 heures par M. Herman De Croo, président.

De **voorzitter**: De vergadering is geopend.
La séance est ouverte.

**Berichten van verhindering
Excusés**

François Dufour, Marcel Hendrickx, Karel Van Hoorebeke, wegens ziekte / pour raison de santé.

Wetsontwerpen en voorstellen**Projets de loi et propositions**

01 Wetsontwerp tot bekrachtiging van diverse koninklijke besluiten genomen met toepassing van de artikelen 38 en 39 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels (2115/1 tot 4)

- Wetsontwerp betreffende de modernisering van het beheer van de sociale zekerheid (2116/1 tot 4)

01 Projet de loi portant confirmation de divers arrêtés royaux pris en application des articles 38 et 39 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions (2115/1 à 4)

- Projet de loi concernant la modernisation de la gestion de la sécurité sociale (2116/1 à 4)

Ik stel u voor een enkele bespreking aan deze twee wetsontwerpen te wijden. (*Instemming*)
Je vous propose de consacrer une seule discussion à ces deux projets de loi. (*Assentiment*)

02 Regeling van de werkzaamheden**02** Ordre des travaux

De **voorzitter**: Mevrouw D'hondt, ik begroet u, net als de collega's die reeds aanwezig waren.

Minister Vandenbroucke heeft mij gebeld dat hij in het verkeer vastzit. Ik vrees dat wij straks noodgedwongen een kleine schorsing moeten houden. A l'impossible, nul n'est tenu.

Mijnheer Van der Maelen, als rapporteur heb ik mevrouw Els Haegeman, maar ik zie haar niet.

02.01 **Dirk Van der Maelen** (SP.A): Mijnheer de voorzitter, zij heeft mij net gebeld dat zij vastzit in de tunnel.

De **voorzitter**: Dus, de minister zit vast in de tunnel en de rapporteur zit vast in de tunnel? Zij die hier zijn, zijn uit de tunnel gekomen. Als lesgever aan de Universiteit van Brussel heb ik geleerd dat ik de tunnel

moet mijden.

Dit gezegd zijnde, denk ik dat ik niet anders kan doen dan te wachten tot zowel de verslaggever als de minister hier aanwezig zijn. Ik heb geen andere keuze, denk ik. Mijnheer Annemans, u komt binnen en ik schors de vergadering. Er is geen verband tussen die twee, maar de minister heeft gebeld dat hij vastzit in de tunnel en ook onze verslaggeefster is hetzelfde lot beschoren. In die omstandigheden wil ik de collega's vragen wat geduld te oefenen tot de aankomst beider – om het in Bijbelse termen te zeggen.

Ik stel voor dat wij hervatten om 10.30. Wij weten allemaal hoe moeilijk het is om Brussel te bereiken.

De vergadering wordt geschorst om 10.20 uur.

La séance est suspendue à 10.20 heures.

De vergadering wordt hervat om 10.34 uur.

La séance est reprise à 10.34 heures.

Algemene bespreking

Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

02.02 Els Haegeman, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, ik verwijs naar het schriftelijk verslag.

02.02 Els Haegeman, rapporteur: Je renvoie à mon rapport écrit.

02.03 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wens, bijzonder beknopt, in deze plenaire vergadering te herhalen wat ik zei in de commissievergadering naar aanleiding van de bespreking van deze wetsontwerpen.

Wij keurden deze wetsontwerpen goed in de commissie en wij zullen dat eveneens doen in plenaire vergadering. Deze wetsontwerpen komen geenszins te vroeg. Inderdaad, al jaren werkt men aan deze aangelegenheid en wij kunnen bijgevolg niet anders dan ons verheugen over het feit dat deze wetsontwerpen thans voorliggen, zij het dat, mits wat sneller te werken, de regering ze ook vlugger had kunnen indienen.

Hierbij wens ik duidelijk te maken dat bij de behandeling van en bij de stemming over deze wetsontwerpen, politieke bescheidenheid passend is. Immers, als deze wetsontwerpen thans voorliggen is dat niet in de eerste plaats de verdienste van de regering noch van de Kamer, maar van de instellingen voor sociale zekerheid, de sociale parastatalen en in het bijzonder de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid en de Kruispuntbank voor Sociale Zekerheid, alsook van de sociale partners binnen de NAR, die dankzij hun werkzaamheden tot werkbare voorstellen kwamen die gestalte gaven aan de modernisering van onze sociale zekerheid, aan de vereenvoudiging van de administratie inzake de sociale zekerheid en aan het e-gouvernement in de sociale zekerheid.

Als wij daarover deze week stemmen, verheugen wij ons – en ik hoop dat de regering en de meerderheidspartijen zich niet zullen verheugen over hun werk – over het zeer degelijke werk van onze sociale parastatalen en de sociale partners.

02.03 Greta D'hondt (CD&V): Le CD&V a adopté ces projets de loi en commission et fera de même en séance plénière. Il était grand temps! Si ces projets sont aujourd'hui sur la table, le mérite n'en revient nullement au gouvernement ni à la Chambre mais aux partenaires sociaux réunis au sein du Conseil national du travail et des parastataux sociaux que sont l'Office national de la sécurité sociale et la Banque-carrefour de la sécurité sociale. Depuis longtemps déjà, ils s'emploient à donner corps aux propositions relatives à la simplification administrative et à l'administration électronique.

De **voorzitter**:

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.

La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen

Discussion des articles

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4) **(2115/4)**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66,4) **(2115/4)**

Het wetsontwerp telt 3 artikelen.

Le projet de loi compte 3 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.

Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4) **(2116/4)**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66,4) **(2116/4)**

Het wetsontwerp telt 14 artikelen.

Le projet de loi compte 14 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.

Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 14 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 à 14 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

03 Wetsontwerp houdende diverse bepalingen met betrekking tot de veralgemening van de onmiddellijke aangifte van tewerkstelling (2109/1 en 2)

03 Projet de loi portant des dispositions diverses relatives à la généralisation de la déclaration immédiate de l'emploi (2109/1 et 2)

Algemene bespreking

Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

03.01 Jean-Marc Delizée, rapporteur: Monsieur le président, je **03.01 Jean-Marc Delizée**, serai bref car ce projet, réalisé en concertation et en accord avec les rapporteur: Een groot aantal

partenaires sociaux, a rencontré une large adhésion des membres de notre commission. Ce projet, qui a été adopté à l'unanimité des membres de la commission, va induire davantage de transparence, d'efficacité et de simplification dans les relations entre le monde du travail et l'administration.

03.02 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zal nog korter zijn dan daarnet omdat de verklaring die ik heb afgelegd, gold voor de verschillende wetsontwerpen die te maken hebben met de administratieve vereenvoudiging, dus niet alleen de sociale zekerheid, maar ook Dimona – de onmiddellijke aangifte – inbegrepen. Ik denk dat wij hier, mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, moeten verwijzen naar werkzaamheden die ook reeds in de vorige legislatuur werden aangevat. Het heeft inderdaad heel wat tijd gevergd eer ook de sociale partners tot een overeenkomst zijn gekomen die gestalte gaf aan een werkbare formule van onmiddellijke aangifte door de werkgever van iedere tewerkstelling van een nieuwe werknemer. Ik meen dat met Dimona en met het wetsontwerp zoals het hier voorligt, op een correcte wijze uitvoering werd gegeven aan alle adviezen, suggesties en bekommernissen die de sociale partners in hun diverse adviezen in de Nationale Arbeidsraad hebben gegeven. Ook het advies dat daaromtrent werd gegeven door de Kruispuntbank voor de Sociale Zekerheid, is op een zeer correcte wijze ingevuld.

Vandaar dat wij tijdens de bespreking in de commissie dit wetsontwerp zonder enige aarzeling mee hebben goedgekeurd. Ik hoop, mevrouw de minister, dat dit voor de sociale partners, voor de regering en voor het Parlement de aanzet is om op hele korte termijn de laatste hinderpalen te nemen in het kader van de administratieve vereenvoudiging en het op gelijke noemer plaatsen van een aantal bepalingen die gehanteerd worden in de sociale wetgeving – arbeidsovereenkomsten, arbeidsrecht of sociaal zekerheidsrecht – zodat onze wetgeving inzake arbeidsovereenkomsten en arbeidsrecht alsmede onze sociale zekerheid en sociaal zekerheidsrecht opnieuw iets transparanter worden.

03.03 Pierrette Cahay-André (MR): Monsieur le président, madame la vice-première ministre, chers collègues, le projet de loi qui nous est soumis aujourd'hui s'inscrit dans le débat global de la modernisation de la gestion de la sécurité sociale. Il s'inscrit dans la politique de simplification administrative et dans la mise en place de l'e-government, un des objectifs fondamentaux des déclarations gouvernementales de cette législature.

Il est vrai que les formalités administratives imposées aux entreprises et aux PME en particulier coûtent cher. Le nombre d'heures de travail consacrées par l'employeur à l'acquittement des formalités administratives devient de plus en plus insurmontable.

Les simplifications administratives s'imposaient dans de multiples domaines. Ce gouvernement nous donne entière satisfaction en cette matière.

Ce projet de loi vise à mettre un terme aux obligations de l'employeur en ce qui concerne certains documents sociaux, compte

commissieleden betuigden hun instemming met het wetsontwerp. Het strekt er toe meer transparantie tot stand te brengen tussen de wereld van de arbeid en de administratie. Het werd eenparig aangenomen.

03.02 Greta D'hondt (CD&V): Ma déclaration de tout à l'heure s'applique également au cas présent: la modestie honore la politique, car c'est surtout le secteur lui-même qui a abondamment contribué. En ce qui concerne ce projet, j'attire l'attention sur les travaux qui ont déjà été entamés au cours de la législature précédente. Grâce au système DIMONA, une suite correcte sera donnée aux attentes et aux avis des partenaires sociaux au CNT. Espérons que ce projet constituera l'amorce de la concrétisation rapide de simplifications administratives plus avant et que la législation en matière de droit du travail et de sécurité sociale deviendra plus transparente. Comme il l'a fait en commission, le CD&V soutiendra le projet.

03.03 Pierrette Cahay-André (MR): Dit wetsontwerp ligt in het verlengde van het algemeen debat over de modernisering van de sociale zekerheid. De administratieve formaliteiten kosten de bedrijven handenvol geld. Er waren dus vereenvoudigingen nodig, zoals de vrijstelling van de verplichte inschrijving in een centraal personeelsregister van de werknemers voor wie een onmiddellijke aangifte van tewerkstelling gebeurt. Daarnaast mogen we ook de afschaffing van de sociale identiteitskaarten A en B niet vergeten, en de vrijstelling van de verplichting tot het

tenu de l'élargissement du champ d'application de la déclaration immédiate de l'emploi.

Ainsi, les employeurs peuvent être dispensés de l'obligation d'inscrire, dans un registre général du personnel tenu en un lieu central, les travailleurs pour lesquels une déclaration immédiate de l'emploi est réalisée.

En outre, les dispositions relatives aux cartes d'identités sociales A et B sont abrogées.

Avec l'application généralisée de la déclaration immédiate de l'emploi, les employeurs seront, en outre, automatiquement dispensés de l'obligation d'envoyer une copie du contrat d'occupation d'étudiant à l'inspection des lois sociales. Cette mesure très positive incitera certainement les employeurs à engager des jeunes durant les vacances scolaires.

Nous nous réjouissons de toutes ces mesures de simplification administrative qui constituaient pour notre groupe une priorité.

C'est pourquoi, monsieur le président, madame la vice-première ministre, chers collègues, le groupe du Mouvement Réformateur soutiendra ce projet de loi.

03.04 Maggie De Block (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de vice-premier, de VLD was vragende partij voor de vereenvoudiging van de banenplannen. Om het met de woorden van onze helaas vroegtijdig overleden collega Aimé Desimpel te zeggen "keep it simple". De VLD was vragende partij. In de commissie heeft onze fractie beklemtoond dat wij respect hebben voor het vele werk van de administraties dat 10 jaar in beslag heeft genomen die hieraan is voorafgegaan.

De implementatie die voor de werkgevers broodnodig is zal eindelijk gebeuren. De vereenvoudiging van de banenplannen en daaraan gekoppeld de veralgemening van Dimona beantwoordt aan een jarenlange eis van de werkgevers en is, ons inziens, een pleister op de wonde voor het uitstel van de tweede fase van de lastenverlaging die onder druk van de penibele economische omstandigheden op zich moet laten wachten. De vereenvoudiging van de banenplannen is een eerste stap die nog voor verbreding en verdieping vatbaar is.

De VLD is reeds tevreden met de gelijke behandeling voor de verlaging inzake de arbeiders en bedienden. We zijn echter van oordeel dat de forfaitaire verlaging verder verstrakt moet worden zodra het budget dat toelaat en een aantal selectieve verlagingen mogen worden uitgebreid. We denken in de eerste plaats aan de maatregel voor de 58-plussers die, ons inziens, mag worden uitgebreid zodat we meer werk maken van de heractivering van de oudere werknemers. De VLD is er voorstander van de doelgroep systematisch uit te breiden tot en met de 50-plussers.

Een minpunt voor de VLD is het behoud van de 33%-drempel. De minister heeft meegedeeld dat hierover met de sociale partners wordt onderhandeld. Wat is de stand van zaken? Voor de VLD moet de 33%-drempel worden afgeschaft om het deeltijds werk en het uitzendwerk niet te ontmoedigen. Mijn fractie blijft betreuren dat de

meedelen van een afschrift van de studentenovereenkomst aan de Inspectie van de sociale wetten. De MR-fractie zal dit wetsontwerp steunen.

03.04 Maggie De Block (VLD): Le VLD est partisan d'une simplification des plans d'embauche, que les employeurs réclament d'ailleurs depuis des années. Après de nombreuses années de travail, ces réformes vont enfin pouvoir être mises en oeuvre. Cela compensera le retard enregistré dans la deuxième phase des réductions des charges.

Je me réjouis du fait que les ouvriers et les employés bénéficient du même traitement dans ce domaine. Dès que le budget le permettra, la réduction forfaitaire devra être mise en place et les réductions sélectives devront être étendues, par exemple aux personnes de plus de 55 ans.

Il serait préférable de supprimer le seuil des 33 % pour ne pas décourager les travailleurs à temps partiel et les intérimaires. Quel est l'état d'avancement des négociations avec les partenaires sociaux à ce sujet? Le fait que les mesures de dispense pour les ALE soient maintenues constitue

vrijstellingsmaatregelen voor de PWA-ers ongeschonden blijven. Wij blijven ervan overtuigd dat de doorstroming vanuit de PWA te klein en te beperkt is en een gebrek is op de arbeidsmarkt.

un autre point négatif. Le taux de réinsertion sur le marché de l'emploi des chômeurs ressortissant aux ALE est trop faible.

03.05 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, je désire, d'une part, signaler à notre collègue que, dans le cadre de leur accord inter-professionnel, les partenaires sociaux ont décidé de revoir ce fameux seuil de 33% pour l'abaisser à 27,5%.

Je tiens, d'autre part, à saluer le Parlement pour avoir accepté à l'unanimité le travail réalisé par nos administrations, par les partenaires sociaux. Il est vrai que ce projet fait coup triple. Il va permettre une simplification administrative drastique nécessaire sur le marché de l'emploi. Comme le disent les employeurs, ce projet amènera, dès lors, à une augmentation du taux d'emploi. Mais il va également permettre de diminuer le travail au noir. Nous sommes, en effet, champion en la matière au niveau de l'union européenne! Par ce projet, de même que par la simplification des plans d'emploi, nous avançons de manière très énergique dans le cadre d'une simplification administrative plus globale qui faisait partie des priorités du gouvernement.

03.05 Minister Laurette Onkelinx: In het kader van het centraal akkoord hebben de sociale partners beslist de drempel tot 27,5 percent terug te schroeven. Het ontwerp zou tot een drastische administratieve vereenvoudiging op de arbeidsmarkt moeten leiden en het op termijn mogelijk moeten maken de werkgelegenheidsgraad op te trekken en het zwartwerk, dat zoals u weet bij ons welig tiert, terug te dringen. De vereenvoudiging van de werkgelegenheidsplannen is trouwens een prioriteit voor de regering in haar streven om de administratieve rompslomp in het algemeen te verminderen.

De **voorzitter**:

De algemene bespreking is gesloten.

La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen

Discussion des articles

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4) **(2109/1)**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66,4) **(2109/1)**

Het wetsontwerp telt 10 artikelen.

Le projet de loi compte 10 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.

Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 10, alsmede de bijlage, worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 à 10, ainsi que l'annexe, sont adoptés article par article.

Mevrouw D'hondt, ik heb gekeken in de basistekst. Daar was een genummerd koninklijk besluit van 20 oktober 1978. Dat bewijst dat iedereen in dit land met genummerde koninklijke besluiten heeft gewerkt op verschillende plaatsen. Ik zeg het maar met een glimlach.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

04 Wetsontwerp betreffende de medische onderzoeken die binnen het kader van de arbeidsverhoudingen worden uitgevoerd (overgezonden door de Senaat) (2133/1 en 2)

04 **Projet de loi relatif aux examens médicaux dans le cadre des relations de travail (transmis par le Sénat) (2133/1 et 2)****Algemene bespreking****Discussion générale**

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

04.01 Bernard Baille, rapporteur: Monsieur le président, compte tenu de l'intimité de notre assemblée, je serai très bref et me limiterai à donner quelques mots de présentation. En premier lieu, c'est un projet qui nous vient du Sénat, où il a été adopté à l'unanimité. Il porte sur l'interdiction des tests médicaux en vue de déceler certains aspects de la santé des travailleurs. Le projet de loi règle cette disposition. Elle permet au gouvernement de prendre des dispositions pour autoriser certaines exceptions. L'ensemble du projet a été voté par la commission à l'unanimité. Il contient 16 articles. Je pense, madame la ministre, avoir résumé très succinctement le projet qui nous est soumis.

04.01 Bernard Baille, rapporteur: Het onderhavige wetsontwerp houdt een verbod in op bepaalde medische tests bij indiensttreding. De Senaat heeft het ontwerp, dat selectie op grond van biologische of genetische tests verbiedt, eenparig aangenomen. De regering heeft wel voorzien in uitzonderingen op bepaalde verbodsbepalingen. Het ontwerp in zijn geheel, dat zestien artikelen telt, werd ook door de commissie voor de Sociale Zaken eenparig aangenomen.

Le **président**: Mme Cahay est inscrite dans la discussion générale. Ce projet ne manque pas d'importance, vous savez. Ils sont tous importants mais j'ai lu celui-ci et il ne manque pas d'importance. Je dis cela pour la Chambre, pour autant qu'elle s'en souvienne. Tout cela passe ainsi de manière unanime et quelque peu innocemment, mais ce n'est pas mal.

04.02 Laurette Onkelinx, ministre: Il y a unanimité sur pas mal de projets.

Le **président**: Oui, cela le prouve pour les unes et pour les autres, madame.

04.03 Pierrette Cahay-André (MR): Monsieur le président, madame la vice-première ministre, chers collègues, vous allez dire que c'est un jour où j'occupe beaucoup la tribune. Enfin, ce sont les circonstances, madame la ministre. Nous avons travaillé sérieusement en commission et ces deux projets que nous examinons à présent sont très importants et ont été approuvés à l'unanimité, ce qui prouve qu'ils ont bien été dégrossis au départ et que la commission n'a pu qu'approuver ce qui était bien préparé.

04.03 Pierrette Cahay-André (MR): Het wetsontwerp is lovenswaardig omdat het duidelijk aangeeft welke praktijken verboden zijn, en omdat het de rechten van de werknemers waarborgt, want alle medische onderzoeken moeten door de arbeidsgeneesheer worden uitgevoerd, en er wordt nu ook een beroepsmogelijkheid ingevoerd voor kandidaten voor een betrekking (zij hadden tot nu toe niet de mogelijkheid om beslissingen aan te vechten). Voorts wordt de wetgeving in overeenstemming gebracht met het Europese Verdrag inzake de rechten van de mens en de biogeneeskunde, waarbij elke vorm van discriminatie op grond van het genoom verboden is en

Je reviens maintenant à l'objet de ce projet. Il concerne les examens médicaux dans le cadre des relations de travail. Ce projet qui nous est soumis aujourd'hui a le mérite de désigner clairement les pratiques interdites, de garantir le droit des travailleurs en confiant tous les examens médicaux au médecin du travail et en ouvrant une possibilité de recours aux candidats qui en étaient particulièrement dépourvus. Nous rejetons toute discrimination à l'égard des personnes génétiquement défavorisées. Il est en effet inconcevable d'utiliser des informations génétiques à des fins discriminatoires dans divers cadres de vie et en particulier lors d'un examen d'embauche. Le projet de loi se met ainsi en concordance avec la Convention européenne de bio-médecine qui interdit toute forme de discrimination, d'avis sur le patrimoine génétique et n'autorise les

tests génétiques prédictifs qu'à des fins médicales ou de recherche.

Le rapport explicatif mentionne que la réalisation de tests prédictifs, dans un but autre que sanitaire, comporterait une atteinte disproportionnée aux droits de l'individu et au respect de la vie privée. L'utilisation de tests génétiques dans un but de prédiction et de sélection, dans le cadre de procédures d'embauche et du suivi médical des travailleurs, suscite de nombreuses questions éthiques. Le risque détecté se rapporte-t-il bien au poste? La confidentialité des résultats est-elle assurée? Peut-on exclure d'un poste un malade potentiel?

Les tests dont nous disposons aujourd'hui ne permettent de rechercher qu'un nombre très limité de prédispositions. En outre, nous ne sommes pas en mesure d'évaluer de manière fiable la susceptibilité individuelle à des maladies professionnelles déterminées à l'aide de tests génétiques. Ne fût-ce que d'un point de vue scientifique, il n'est dès lors pas raisonnable d'écarter un candidat à un emploi sur cette base.

A ce jour, aucune disposition légale belge n'interdisait aux employeurs d'utiliser de tels tests génétiques soit à l'embauche, soit en cours d'exécution du contrat. Le règlement général de travail n'autorise ni n'interdit, de manière expresse, le recours à ce type de tests. Or, grâce à la connaissance croissante du génome humain et au développement rapide de la technologie génétique, le risque de certains problèmes de santé pourra être cerné avec plus de précision, tout comme l'identification des personnes présentant une plus grande susceptibilité à des affections liées au travail. Ces affections pourraient donc être utilisées pour exclure systématiquement des travailleurs possédant une variante désavantageuse d'un gène donné et non pour les protéger.

Il importe donc, sous le couvert d'une meilleure protection de la santé des travailleurs, d'éviter d'aboutir à une logique d'exclusion des personnes génétiquement défavorisées. C'est la raison pour laquelle, monsieur le président, madame la vice-première ministre, chers collègues, le groupe du Mouvement Réformateur soutiendra ce projet de loi.

04.04 Bernard Baille (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, je voudrais simplement ajouter que, comme vous l'avez dit, ce projet revêt, pour l'ensemble des travailleurs et pour l'avenir, une dimension fort importante. Je pense que la presse devrait en tout cas faire un écho important de ce qui sera débattu chez nous aujourd'hui.

Il faudrait aussi souligner— puisque nous parlons justement d'égalité des sexes dans la société — que le projet de loi va empêcher de réaliser des tests en vue de sélectionner le sexe. C'est également un acquis pour l'ensemble de la société.

De **voorzitter**:

genetische tests met een voorspellende waarde enkel toegestaan zijn voor medische of onderzoeksdoeleinden, teneinde de rechten van het individu en de privacy te vrijwaren.

Het gebruik van genetische tests in het kader van de arbeidsverhoudingen roept ethische vragen op, onder meer over het verband tussen het eventueel opgespoorde risico en de functie die de betrokkene uitoefent, het gewaarborgde vertrouwelijke karakter van de testresultaten of de uitsluiting van een "potentiële zieke".

Met de bestaande tests kan slechts de predispositie voor een zeer beperkt aantal aandoeningen worden aangetoond. We kunnen de individuele vatbaarheid voor beroepsziekten nog niet op een betrouwbare manier evalueren. Redelijkerwijze mag men een kandidaat voor een betrekking niet weren op grond van een wetenschappelijke motivatie.

Het gebruik van dergelijke tests was niet verboden krachtens de Belgische wetgeving. In het licht van de toenemende kennis van het menselijk genoom en de snelle ontwikkeling van de gentechologie, en de gevolgen ervan voor de gezondheid van de werknemers, was een wetgevend initiatief meer dan geboden om te voorkomen dat genetisch minder rijk bedeelde mensen uitgesloten zouden worden.

04.04 Bernard Baille (ECOLO-AGALEV): Voorliggend ontwerp heeft een belangrijke sociale dimensie voor de werknemers. Wij hopen dat de pers over dit debat zal berichten.

Tevens moet worden beklemtoond dat het ontwerp er onder meer toe strekt het opleggen van zwangerschapstests te verbieden.

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)
Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen
Discussion des articles

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4) **(2133/1)**
Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66,4) **(2133/1)**

Ce projet n'a pas fait l'objet de modifications. Il nous a été transmis par le Sénat. Il fait suite à une proposition de loi déposée en 1979 par deux de nos collègues: Mme Vanlerberghe et M. Mahoux.

Het wetsontwerp telt 16 artikelen.
Le projet de loi compte 16 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 16 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 16 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

05 Wetsvoorstel van de heer Pierre Lano tot wijziging van het Wetboek van vennootschappen met betrekking tot de opheffing van de in tijd beperkte niet-omwisselbaarheid van certificaten (1951/1 tot 4)

05 Proposition de loi de M. Pierre Lano modifiant le Code des sociétés afin de supprimer la limitation dans le temps de l'interdiction d'échanger des certificats (1951/1 à 4)

Le **président**: Chers collègues, en attendant le ministre des Finances, je vous propose d'entamer la discussion générale.

Algemene bespreking
Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

05.01 Anne Barzin, rapporteur: Monsieur le président, je me réfère au rapport.

05.01 Anne Barzin, rapporteur: Ik verwijs naar mijn schriftelijk verslag.

05.02 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, bij wijze van boutade merk ik op dat de wet op de VZW's bijzonder wordt geteisterd door deze meerderheid. Ik zie dat in de Nederlandse versie van de tekst deze wet wordt gedateerd in 1927, terwijl hij in 1921 is totstandgekomen. Ik dank echter de verslaggever voor het feit dat hij tenminste aanwezig is bij de bespreking van dit wetsvoorstel. Het is jammer dat de indiener er niet is. Het is jammer dat de minister er niet is. Dit wou ik even opmerken: op bladzijde 11 staat dat het de wet is van 27 juni 1921 en niet van 1927.

05.02 Yves Leterme (CD&V): Je souhaite simplement faire observer que, dans la version néerlandaise du rapport, il y a lieu de remplacer l'année 1927 par l'année 1921. J'apprécie la présence de Mme le rapporteur mais je déplore les absences de l'auteur de la proposition et du

ministre. Dans ces conditions, notre travail n'a guère de sens.

De **voorzitter**: Bladzijde 11, maar welke paragraaf, mijnheer Leterme?

05.03 Yves Leterme (CD&V): De vijfde, halfweg de bladzijde.

De **voorzitter**: De wet was iets jonger in de Nederlandse versie dan in de Franstalige versie, zie ik.

05.04 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mag ik misschien de gelegenheid aangrijpen om nogmaals te onderstrepen dat ik dit vrijwel zinloos werk begin te vinden voor de plenaire vergadering. De verslaggever moet worden opgeroepen, evenals de indiener van het wetsvoorstel, en de minister is er niet. Wat een karikatuur van de parlementaire werkzaamheden! Dit is niet ernstig.

De **voorzitter**: Ik heb de minister laten roepen en hij is daar. U hebt er dus al twee op drie: de verslaggever en de minister.

Monsieur le ministre, M. Leterme souhaite votre présence pour l'examen de la proposition de M. Lano, document n° 1951, modifiant le Code des sociétés afin de supprimer la limitation dans le temps de l'interdiction d'échanger des certificats. Mme Barzin s'est référée à son rapport mais M. Leterme souhaite sans doute intervenir dans la discussion générale.

05.05 Yves Leterme (CD&V): Ik wil alleen opmerken dat in de Nederlandse versie van het verslag het jaar 1927 vervangen moet worden door 1921. Ik apprecieer de aanwezigheid van de verslaggever, maar ik betreur de afwezigheid van de indiener van het voorstel en de minister. Ons werk heeft weinig zin op deze manier.

De **voorzitter**: Wacht, dan zal ik eerst de algemene bespreking sluiten en de artikelsgewijze bespreking openen. Het is een beetje formalistisch, maar ik moet dit wel doen.

Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? *(Non)*

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen **Discussion des articles**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4) **(1951/4)**
Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66,4) **(1951/4)**

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van vennootschappen met betrekking tot de opheffing van de verplichting de niet-omwisselbaarheid van certificaten te beperken tot een bepaalde tijd".

L'intitulé a été modifié par la commission en « proposition de loi modifiant le Code des sociétés afin de supprimer l'obligation de limiter dans le temps l'interdiction d'échanger des certificats ».

Het wetsvoorstel telt 3 artikelen.
La proposition de loi compte 3 articles.

- De artikelen 1 en twee worden artikel per artikel aangenomen.
- Les articles 1 à 2 sont adoptés article par article.

De **voorzitter**: De heer Leterme heeft het woord over artikel 3.

05.06 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wens eerst te zeggen dat mijn fractie dit voorstel steunt. Wij hebben het in de commissie gesteund en het eenparig goedgekeurd. Collega Schauvliege heeft in de commissie de opmerkingen gemaakt die moesten worden gemaakt. Zij heeft ook een aantal vragen gesteld. Het betreft hier inderdaad een problematiek waarmee een aantal bedrijven – vooral familiale ondernemingen – worden geconfronteerd. Collega Haegeman heeft terecht opgemerkt dat het ook beursgenoteerde bedrijven tot voordeel kon strekken.

Mijn opmerking betreft meer bepaald artikel 3, waar het woord moeten wordt vervangen door kunnen. De niet-omwisselbaarheid stipuleren wordt een mogelijkheid. Ik wil hem de casus voorleggen van een gemeen akkoord tussen alle aandeelhouders om terug te komen op de niet-omwisselbaarheid ten eeuwigden dage.

Kunnen de aandeelhouders van een vennootschap waar de niet-inwisselbaarheid ten eeuwigden dage is voorzien, in gemeenschappelijk akkoord de niet-inwisselbaarheid voor de rechter teniet laten doen? Kan men, met andere woorden, terugkomen op die niet-inwisselbaarheid ten eeuwigden dage? Dat is een zeer concreet geval dat van belang is voor een aantal vennootschappen vandaag en morgen. Naar aanleiding van die actualiteit wenste ik de minister die vraag voor te leggen. Ik heb in het commissieverslag gezien dat de minister van Justitie bij monde van zijn vertegenwoordiger aan de debatten heeft deelgenomen, maar ik ben er zeker van dat de minister van Financiën zal kunnen antwoorden op deze zeer precieze vraag die niet van enig belang – zoals u dat zou zeggen – gespeend is.

05.07 Didier Reynders, ministre: Monsieur le président, je pense qu'il n'y a aucun problème à pouvoir retourner ensuite devant le magistrat si certains actionnaires le souhaitent. Je ne crois pas qu'il y ait de difficultés à se retrouver à nouveau en justice même si un accord est intervenu. De toute manière, la question que pose M. Leterme relève pour une bonne part plutôt d'une question de jurisprudence que d'une question d'interprétation du texte de la proposition.

05.08 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de minister heeft gesproken van "sommige" aandeelhouders, wanneer sommige aandeelhouders zouden beslissen.

Mijnheer de minister, het is dus niet vereist dat er unanimititeit is onder de aandeelhouders?

05.09 Didier Reynders, ministre: Puisque vous évoquez

05.06 Yves Leterme (CD&V): Notre groupe soutient à l'unanimité la proposition de loi de M. Lano car elle règle un problème auquel de nombreuses entreprises familiales sont confrontées. En commission, Mme Schauvliege a parfaitement traduit notre point de vue. Mais nous nous posons un certain nombre de questions à l'article 3 en ce qui concerne le remplacement du verbe "devoir" par "pouvoir". Le juge peut donc lever l'interdiction à tout jamais d'échanger des certificats si les actionnaires y consentent d'un commun accord.

05.07 Minister Didier Reynders: Indien bepaalde aandeelhouders zulks wensen kan de zaak opnieuw aanhangig worden gemaakt, zelfs indien een akkoord werd afgesloten. In geval van eenparigheid is er geen enkel probleem. De vraag die de heer Leterme stelt zal grotendeels door de rechtspraak worden opgelost. Die zal uitmaken wat er dient te gebeuren wanneer er geen eenparigheid is.

05.08 Yves Leterme (CD&V): Il suffit que certains actionnaires décident de la suppression de l'interdiction d'échanger des certificats. L'unanimité n'est pas requise.

05.09 Minister Didier Reynders:

l'hypothèse d'un conflit, je pense que l'on ne pourra jamais empêcher que certains actionnaires retournent devant un magistrat et ce, même sans l'unanimité.

Wanneer de zaak weer aanhangig wordt gemaakt, zou dat geen probleem mogen zijn. Verder zal de rechtspraak bepalend zijn.

Je répète que, sans l'unanimité, cela ne devrait pas donner lieu à des suites devant un magistrat mais ce sera un problème de jurisprudence. Par contre, avec l'unanimité, je crois que le fait de retourner en justice ne pose effectivement aucun problème.

De **voorzitter**: Is dat voldoende, mijnheer Leterme? Anders kan ik nog steeds vragen dat de minister van Justitie – maar het is nu voldoende – nog wat uitleg geeft vóór de stemming. Maar u bent voldaan?

05.10 Yves Leterme (CD&V): (...)

De **voorzitter**: Half-en-half dan toch.

Artikel 3. Geen opmerkingen. Geen amendementen. Aangenomen.

*Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.*

*De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.*

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

06 Wetsontwerp houdende eindregeling van de begrotingen van de diensten van algemeen bestuur van de Staat en van de Staatsdienst met afzonderlijk beheer "Muntfonds" van het jaar 1999 (zonder verslag) (2086/1)

06 Projet de loi contenant le règlement définitif des budgets des services d'administration générale de l'Etat et du Service de l'Etat à gestion séparée "Fonds Monétaire" pour l'année 1999 (sans rapport) (2086/1)

De **voorzitter**: Gaat de Kamer ermee akkoord dat ik dit wetsontwerp eerst in bespreking breng? De minister van Financiën is immers aanwezig. Het is het agendapunt dat na het agendapunt voor de heer Vandenbroucke komt. De minister moet echter terug naar de commissie. Kunt u hiermee akkoord gaan?

La Chambre est d'accord que j'inverse un peu l'ordre? (*Assentiment*)

Algemene bespreking Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

Vraagt iemand het woord? (*Nee*)
Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen Discussion des articles

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4) **(2086/1)**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 66,4) **(2086/1)**

Het wetsontwerp telt 21 artikelen.
Le projet de loi compte 21 articles.

*Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.*

*De artikelen 1 tot 21, alsmede de tabellen, worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 21, ainsi que les tableaux, sont adoptés article par article.*

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

07 Wetsontwerp houdende diverse wijzigingen aan de wetgeving betreffende de pensioenen van de openbare sector (1901/1 tot 8)

07 Projet de loi apportant diverses modifications à la législation relative aux pensions du secteur public (1901/1 à 8)

Het wetsontwerp regelt aangelegenheden als bedoeld in de artikelen 77 en 78 van de Grondwet.
Le projet de loi règle des matières visées aux articles 77 et 78 de la Constitution.

Overeenkomstig artikel 62, 2, lid 2, van het Reglement, worden de bepalingen die ressorteren onder artikel 77 van de Grondwet uit het wetsontwerp gelicht.

Conformément à l'article 62, 2, alinéa 2, du Règlement, les dispositions relevant de l'article 77 de la Constitution sont disjointes du projet de loi.

Algemene bespreking **Discussion générale**

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

De **voorzitter**: Ik heb dus in feite twee projecten. Ik heb nummer 1901/7 met drie artikelen. Dat is een wetsontwerp dat aangelegenheden regelt als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet. Het andere wetsontwerp nummer 1901/8 telt 92 artikelen. Er zijn ook nog een reeks amendementen bij dit wetsontwerp. Dat is een wetsontwerp dat een aangelegenheid regelt als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet. Het is niet de eerste maal dat we dit hebben. We hebben het recent gehad voor de wet over het BIPT. Dat was vorige week.

De verslaggever is de heer Vanvelthoven. Hij is niet aanwezig. Ik vermoed dat hij naar zijn verslag verwijst. Als een lid van de Kamer eraan hecht dat de verslaggever komt en hij is beschikbaar, dan laat ik hem komen. De heer Vanvelthoven is niet in het Parlement. Als hij niet aanwezig is, beschouw ik dit als een stilzwijgende verwijzing naar het verslag.

07.01 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik vraag mij af wanneer u in deze Kamer – nog eens een aanpassing en een nieuwigheid – de prijs voor moed en zelfopoffering gaat uitreiken.

De **voorzitter**: Ik heb al kandidaten, mevrouw D'hondt.

07.02 Greta D'hondt (CD&V): Stilaan moet men zoals ze in mijn dialect zeggen van een muilezel gegeten hebben om in deze plenaire nog voor bepaalde wetsontwerpen fysiek aanwezig te zijn en dat moet men nog al zijn moed samenrapen om nog een tussenkomst te willen doen voor lege banken en lege tribunes.

07.02 Greta D'hondt (CD&V): Ceux qui font preuve d'assez de persévérance pour assister à la discussion d'un projet de loi accroissent peu à peu leurs

Nochtans, voorzitter, ga ik in afwachting van de uitreiking van die prijs toch nog maar eens tussenkomen op dit wetsontwerp want ik moet zeggen – en u hebt het daarjuist ook al gezegd op een wijze waarop het minstens tot op mijn bank verstaanbaar was – dat dit wetsontwerp eigenlijk wel een belangrijk wetsontwerp is.

Dit wetsontwerp gaat inderdaad over de pensioenen van de openbare sector. Al diegenen die hier op dit ogenblik niet zijn omdat zij waarschijnlijk hun kiespubliek aan het bezoeken zijn zouden het zich wel eens kunnen beklagen want hier zit een zeer belangrijk kiespubliek. Dat zijn alle ambtenaren. Zelfs al zou er geen verkiezing zijn, dan vind ik nog dat wij als parlementsleden de opdracht en de plicht hebben om ons werk te doen en dus ook naar de aanpassing van de pensioenen van de openbare sector ons werk te doen en hier in het Parlement aanwezig te zijn. Nu goed, de ambtenaren zullen het geweten hebben, voorzitter.

Bij de bespreking van dit wetsontwerp hebben wij drie amendementen ingediend. Ik ga seffens deze amendementen nog eens toelichten omdat wij twee ervan heringediend hebben. Zij zullen dus seffens ter sprake komen.

Een derde amendement dat wij ingediend hadden, namelijk het amendement nummer 12, is eigenlijk een amendement dat tijdens de bespreking door de minister, zij het in licht aangepaste vorm, overgenomen werd. Ik verwijs hiervoor naar het verslag van de heer Vanvelthoven, op bladzijde 28, waar men dus kan lezen hoe de bespreking rond dit amendement nummer 12 verlopen is. Amendement nummer 12 had eigenlijk tot doel de diplomabonificatie op een bepaalde wijze te regelen. Nu, dit is dus gebeurd op een wijze die voor de minister aanvaardbaar was en die volgens ons ook nog de essentie van ons amendement weerhield. Door de lichte wijziging die de minister voorstelde aan ons amendement werd eigenlijk ook administratieve rompslomp vermeden. Het heeft uiteindelijk tot resultaat, en ik verheug mij daarop, dat een anomalie of een stuk onrechtvaardigheid die bestond in het kader van de diplomabonificatie voor de pensioenberekening van ambtenaren hiermee rechtgezet wordt. Ik ben blij dat we dit amendement ingediend hebben en ik dank ook de minister dat hij bereid gevonden is om op de grond van dit amendement in te gaan. Voor de rest, voorzitter, zal ik nog op de artikelen waarop wij een amendement ingediend hebben tussenkomen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mevrouw D'hondt, ik mag geen prijzen van vlijt uitreiken maar ik denk dat u zeker en vast een ... verdient. Ik zeg dat heel rustig want u komt meermalen tussen in domeinen die u goed kent en ik luister altijd met aandacht naar u. Dat kan ik u zeggen. Ik wil dat de Kamer het hoort en weet.

Zijn er nog andere collega's ingeschreven bij de algemene bespreking?
Mijnheer de minister, wenst u nog tussen te komen? Nee?

Dan zal ik deze algemene bespreking afsluiten...

07.03 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, in de Senaat is men zeer ongeduldig en men zal de zitting sluiten tenzij ik zeg dat ik kan komen uiteraard.

De **voorzitter**: Ik denk dat u binnen een minuut of tien hier vrij bent.

chances de remporter le prix du courage et de l'abnégation.

Il s'agit bien d'un projet important : il concerne les pensions du secteur public. Nous avons déposé trois amendements en commission et nous en avons redéposé deux. Le troisième amendement, à savoir l'amendement n° 12, qui remédiait à certaines injustices dans la bonification des diplômes, a été repris par le ministre sous une forme légèrement modifiée. On n'a pas touché à l'essentiel. Je commenterai les autres amendements lors de la discussion des articles sur lesquels ils portent.

07.04 Minister **Frank Vandenbroucke**: Tien minuten? Ik ben daar binnen tien minuten.

De **voorzitter**: We moeten nog wel de artikelen bespreken en mevrouw D'hondt wenst nog amendementen toe te lichten. Ik moet nu eenmaal een minister hier hebben, want anders moet ik de werkzaamheden stoppen.

07.05 Minister **Frank Vandenbroucke**: Ik moet het wel laten weten aan de Senaatscommissie.

De **voorzitter**: Ik denk dat we hiermee binnen een kwartiertje gedaan zullen hebben. Ik moet wel een minister hebben voor de behandeling van de overige punten op de agenda.

Is het juist dat mevrouw Neyts zal komen?

07.06 Minister **Frank Vandenbroucke**: Ik zal kijken of ik iemand anders kan vinden.

De **voorzitter**: Mevrouw Neyts zal komen om u te vervangen. Als ik het goed begrepen heb, heeft de Senaat de regeling ook gehoord.

Wat deed men in de 19de en begin van de 20ste eeuw toen er nog geen telefoon was?

De **voorzitter**:
De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen **Discussion des articles**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 1901/7 (aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet). De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4) **(1901/7)**

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 1901/7 (matière visée à l'article 77 de la Constitution). Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66,4) **(1901/7)**

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp houdende wijziging van artikel 393 van het Gerechtelijk Wetboek".

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi modifiant l'article 393 du Code judiciaire".

Het wetsontwerp telt 3 artikelen.
Le projet de loi compte 3 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 1901/8 (aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet). De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4) **(1901/8)**

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 1901/8 (matière visée à l'article 78 de la Constitution). Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66,4) **(1901/8)**

Het Nederlandse opschrift werd door de commissie gewijzigd in “wetsontwerp houdende diverse wijzigingen aan de wetgeving betreffende de pensioenen van de openbare sector”.

L'intitulé néerlandais a été modifié par la commission en “wetsontwerp houdende diverse wijzigingen aan de wetgeving betreffende de pensioenen van de openbare sector”.

Het wetsontwerp telt 92 artikelen.

Le projet de loi compte 92 articles.

Ingediende amendementen:

Amendements déposés:

Art. 1bis (n)

- 14: *Greta D'hondt (1901/9)*

Art. 63bis (n)

- 11: *Greta D'hondt (1901/5)*

07.07 Greta D'hondt (CD&V): Voorzitter, wij hebben inderdaad een amendement nr. 14 ingediend. Dit amendement gaat over een punt waarover de minister en ik reeds een paar keer hebben gediscussieerd en waarop ik zijn antwoord ken. Ik blijf dit toch verdedigen. Het gaat namelijk over de pensioenberekening van de personeelsleden van de Centra voor Leerlingenbegeleiding, de CLB's, de vroegere PMS-centra.

Wij kennen mekaar stilaan. U heeft een paar dada's en ik heb er ook een paar. Dit is er een van. Hier gaat de wereld niet mee veranderen, daar ben ik mij heel goed van bewust maar misschien wel de wereld van die mensen. De wijze waarop hun pensioenberekening nu gebeurt, beschouwen zij immers als een onrechtvaardigheid.

Mijnheer de minister, wij verschillen van mening over de vraag of de opdracht van die personen in de CLB's een opvoedkundige taak inhoudt die vergelijkbaar is met wat in het onderwijs gebeurt. U pretendeert van niet, ik van wel. U hebt de vrees dat als dit zou worden aanvaard het de deur opent. U hebt in de commissie reeds bij herhaling gezegd: en wat dan met de verpleegsters, enzovoort? Uiteraard gaat het hier over een vergelijking van wat vergelijkbaar is, namelijk opvoedkundige taken. Diegenen die proberen de werking van de CLB's te volgen, beseffen zeer goed dat de rol van de CLB's in de laatste jaren enorm gewijzigd is en in geen enkele mate meer vergelijkbaar is met de PMS-centra van vroeger. Daar waar hun voorgangers eerder proefjes, multiple-choice vragen verbeterden, zijn de Centra voor Leerlingenbegeleiding nu het verlengstuk van de leerkrachten in de school in het kader van een pedagogisch project.

Ik meen dus dat degenen waarover het hier werkelijk gaat, dat die inderdaad een opvoedkundige taak hebben die sterk en zelfs zeer sterk vergelijkbaar is met datgene wat door de leerkrachten in het onderwijs zelf gebeurt. Vandaar, voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dat ik dit blijf bepleiten. Ik ken het lot van dit amendement, maar wie weet: ooit zal het toch wel eens lukken, misschien op het ogenblik dat nog veel meer parlementsleden in hun onmiddellijke omgeving, of iets verder af, de waarde van de CLB's in hun persoonlijk familiaal verband leren kennen en beseffen hoezeer men in het onderwijs aangewezen is op deze verlengde arm voor wat betreft pedagogische en opvoedkundige projecten. Ik ben daar zeer sterk van overtuigd. Vandaar dat ik ook meen dat deze personen

07.07 Greta D'hondt (CD&V): L'amendement n° 14 tend à insérer un article 1bis. Nous souhaitons ainsi instaurer un calcul des pensions plus équitable pour le personnel des Centres d'encadrement des élèves (CEE). Toute la question est de savoir si la mission du personnel de ces centres est comparable, du point de vue pédagogique, à celle du personnel enseignant. Je pense que oui. Mais le ministre craint que cette approche ouvre la voie à une adaptation du calcul des pensions de tous les membres du personnel des CEE, y compris les infirmières et les collaborateurs administratifs.

Les CEE ne peuvent être assimilés aux centres PMS d'autrefois. Ils participent activement à la formation des élèves. Le personnel remplit à l'évidence une mission comparable à celle des enseignants. Le calcul des pensions du personnel des CEE doit dès lors être aligné sur celui des enseignants. Je ne parle évidemment pas des personnes exerçant une fonction de soutien, comme les effectifs administratifs et les infirmières.

recht hebben op een pensioenberekening die gelijke tred houdt met die van de onderwijskrachten. Ik wil er heel duidelijk bij zeggen, mijnheer de minister, dat dit amendement is wat het is. Het gaat dus niet over de administratieve krachten in de CLB's, het gaat dus niet over de verpleegkundigen. Het gaat dus werkelijk over de mensen waarover het hier gaat, namelijk degenen met de pedagogische opdrachten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Komt u daarover tussen, over het amendement van mevrouw D'hondt, nummer 14 artikel 1bis nieuw?

07.08 Minister **Frank Vandenbroucke**: Ik verwijs naar wat ik in de commissie al enkele keren gezegd heb, voorzitter.

07.08 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Je renvoie à ce que j'ai déclaré, à plusieurs reprises déjà, en commission.

De **voorzitter**: Goed zo, dan weerhoud ik het amendement voor morgen.

- De artikelen 2 tot 63 worden artikel per artikel aangenomen.
- Les articles de 2 à 63 sont adoptés article par article.

Mevrouw D'hondt, amendement nummer 11 wil een nieuw artikel 63bis invoeren. U hebt het woord voor dit amendement.

07.09 **Greta D'hondt** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik verontschuldig mij bij de collega's voor het feit dat dit een vrij technisch amendement is. Wat beogen wij met dit amendement? Het gaat hier over de terbeschikkingstelling voor persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen. Personeelsleden uit het onderwijs kunnen gebruikmaken van wat wij het TBS-systeem noemen, op voorwaarde dat zij twintig jaar dienst hebben die in aanmerking komen voor het openen van het recht op pensioen. Voor de berekening van het aantal jaren dienst nodig voor de opening van dit recht op pensioen wordt geen rekening gehouden met de grootte van de uitgeoefende opdracht. Dat betekent heel concreet dat een personeelslid dat bijvoorbeeld twintig jaar halftijds heeft gewerkt, twintig jaar dienst heeft die in aanmerking komen voor het recht op pensioen. Twintig jaar wordt niet gedeeld door twee omdat hij maar halftijds werkte, en het wordt dus geen tien jaar maar werkelijk twintig jaar. Men houdt hier dus rekening met de absolute duur van de loopbaan en niet met de ingekorte duur of de relatieve duur.

Op die algemene regel is er een uitzondering voor de personeelsleden die gedurende hun loopbaan een gedeeltelijke loopbaanonderbreking hebben genomen en die hun loopbaanonderbreking niet hebben gevalideerd, of voor wie die periode niet automatisch in aanmerking komt voor de berekening van het pensioen. Voor die jaren werkt men met de relatieve duur, dit in tegenstelling met wat ik daarjuist heb uitgelegd waar men met de absolute duur van de loopbaan werkt en niet met de ingekorte duur. Men houdt dus voor de personeelsleden die een gedeeltelijke loopbaanonderbreking hebben genomen, rekening met de relatieve duur.

Dat is dus eigenlijk een bizarre regelgeving. Het betekent dat voor een personeelslid dat 20 jaar vrijwillig een onvolledige opdracht

07.09 **Greta D'hondt** (CD&V): L'amendement n° 11 poursuit un objectif technique. Il tend à insérer un article 63bis réglant le calcul du nombre d'années de service pour les enseignants pouvant prétendre à la pension. Ceux-ci peuvent recourir à la mise en disponibilité pour convenance personnelle avant leur mise à la retraite, pour autant qu'ils comptabilisent 20 années de service.

Le calcul ne tiendra pas compte de l'étendue de la mission mais de sa durée. Toutefois, en cas d'interruption de carrière à temps partiel, seule la durée relative sera prise en considération.

Les collaborateurs du ministre n'ont pas accepté mon amendement sous prétexte qu'il s'agirait d'une compétence communautaire. Cependant, après une lecture plus attentive, ils ont concédé que l'amendement, tel que je l'avais formulé, pouvait effectivement régler le problème au niveau fédéral, même s'ils maintiennent que la Communauté flamande

uitgevoerd heeft, 20 jaar dienst in aanmerking komen voor zijn recht op pensioen, terwijl voor een personeelslid dat 18 jaar voltijdse arbeid heeft gepresteerd en 2 jaar gedeeltelijke loopbaanonderbreking genomen heeft, maar 19 jaar in aanmerking komen. Dat is eigenlijk een onrechtvaardige behandeling: iemand die 20 jaar deeltijds werkt, krijgt 20 volle jaren maar iemand die 18 jaar voltijds en 2 jaar deeltijds werkt, krijgt maar 19 jaar. De grond van mijn amendement is dat ik dat wil rechtzetten.

devrait prendre une initiative. Je continue à défendre mon amendement.

Mijnheer de minister, ik bespaar u alle heen-en-weerdiscussies met de administratie en ik kom tot de kern. Ik hoop dat mijn amendement toch nog een kans maakt na de discussie die wij daarover gehad hebben in de commissie.

Uw medewerkers hebben er opnieuw op gewezen dat het op het terrein van de Vlaamse Gemeenschap geregeld moet worden. In de commissie is daarom mijn amendement niet aanvaard. Maar na de commissiebesprekingen heb ik nog de gelegenheid gehad daarover met uw medewerkers van gedachten te wisselen. De bespreking moest zo snel gaan en uw medewerkers, die trouwens zeer excellente medewerkers zijn, hadden door de hoeveelheid werk met de programmawet en andere zaken het amendement niet grondig gelezen. Na de commissievergadering hadden zij mij gezegd – en ik aanvaardde hun redenering – dat de Vlaamse Gemeenschap het ook kon regelen. Mij goed, als het maar geregeld is, zei ik. Maar aangezien Vlaanderen dat tot nu toe niet gedaan heeft, veroorloof ik mij de wettelijke mogelijkheid te hanteren die ons toelaat het alsnog federaal te regelen.

Uw medewerkers hebben mij na de commissievergadering gezegd dat het amendement zoals ik dat geformuleerd had, wel kon, maar dat zij het eerder niet grondig gelezen hadden. Zoals ik het geformuleerd had, kon het wel federaal geregeld worden. Zij hebben mij wel gezegd dat zij bij hun standpunt bleven dat logischerwijze de Vlaamse Gemeenschap het initiatief had moeten nemen maar zoals ik het formuleerde, zeiden zij, was er geen enkel probleem op het vlak van de legistiek om het door de federale overheid te laten regelen. Vandaar, mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dat ik mij permitteer mijn amendement te blijven verdedigen.

Zoals ik daarnet al mijn amendement over de CLB's met het hart heb verdedigd, wetend dat ik toch geen gelijk zou krijgen, zo verdedig ik ook het voorliggende amendement met het hart, maar ook met de ratio, omdat ik meen dat het probleem te regelen valt – confer de verklaring van uw medewerkers dat zij de artikelen waaraan ik het amendement ophing, niet ten gronde gelezen hadden. Ik wil hier dus bepleiten dat de minister bereid zou zijn het amendement in overweging te nemen, omdat ook zijn medewerkers ervan zeggen dat het terecht het probleem regelt en dat het instrument dat ik daarvoor gebruik, wel degelijk conform de bevoegdheid van de federale wetgever is.

De **voorzitter**: Mevrouw D'hondt, u merkte wellicht op dat de tekst van uw amendement in het Nederlands een zin te weinig telt. De Franse versie is evenwel volledig.

07.10 **Greta D'hondt** (CD&V): Dat weet ik, mijnheer de voorzitter.

De **voorzitter**: Dat bewijst dat ook de voorzitter de amendementen leest.

- De artikelen 64 tot 92 worden artikel per artikel aangenomen.
- Les articles 64 à 92 sont adoptés article par article.

*De stemming over de amendementen wordt aangehouden.
Le vote sur les amendements est réservé.*

*De artikelen 1 tot 92 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 92 sont adoptés article par article.*

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen en over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

08 **Ordre des travaux**

08 **Regeling van de werkzaamheden**

Le **président**: Monsieur Flahaut, j'ai un petit problème, je vous l'expose. L'ordre du jour prévoit la discussion du projet de loi fixant le contingent de l'armée pour l'année 2003 (n° 2154/1), dont le rapport n'est pas encore distribué. Par ailleurs, nous devons voir la part qui concerne votre département dans le budget. En plus de cela, j'ai la discussion du projet de loi modifiant les articles 42 et 44 de la loi du 30 novembre 1998 organique des services de renseignement et de sécurité (n° 2059/1).

Monsieur le ministre, je sais que vous avez des obligations d'ordre privé mais importantes, entre 14.30 et 18.00 heures.

Ik heb contact genomen met de heer Leterme, voorzitter van de CD&V-fractie, omdat de heer Van Parys het woord wil houden. De heer Van Parys is weerhouden in de commissie voor de Justitie.

Monsieur le ministre, est-il possible pour vous que ce projet soit discuté demain à 10.00 heures?

08.01 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, je serai à l'étranger demain.

Le **président**: En fait, les choses vont plus vite que prévu. Ceci étant dit, j'ai un problème. J'ai encore besoin de vous pour le budget et j'ai vu que vous ne rentriez que jeudi soir. Vers quelle heure, monsieur le ministre?

08.02 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, cela dépendra du Roi du Maroc!

Le **président**: Mon influence est limitée dans ce domaine. A quelle heure partez-vous demain?

08.03 **André Flahaut**, ministre: A 06.30 heures.

Le **président**: Cela ne me dérange pas! Ceux qui me connaissent le savent bien.

Monsieur le ministre, cet après-midi, ne vous serait-il pas possible d'être ici plus tôt?

08.04 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, vous savez que je dois assister aux funérailles d'un membre proche de ma famille. Ces choses-là ne dépendent pas de moi mais du ministre du culte de l'endroit. La cérémonie débute à 14.00 heures. Je peux faire le maximum pour être rentré le plus tôt possible.

Le **président**: Ce qui m'ennuie, c'est que je vais devoir suspendre nos travaux.

Mijnheer Leterme, weet u wanneer de heer Van Parys beschikbaar zal zijn?

08.05 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het betreft hier het derde aanpassingsblad van de begroting 2002, wat onlogisch is, aangezien de bespreking van de begroting 2003 morgen aanvat.

Dit is een zeer belangrijk aanpassingsblad, meer bepaald met betrekking tot justitie.

Wij zijn niet verantwoordelijk voor het feit dat commissies worden georganiseerd samen met een plenaire vergadering.

Ik sta erop dat de heer Van Parys in plenaire vergadering zijn inbreng doet met betrekking tot de bespreking van het wetsontwerp omtrent de veiligheidsdiensten. Om te beginnen intervenieerde hij hieromtrent in de commissie en vervolgens diende hij in dat verband een belangrijk amendement in.

De minister kent zowel de draagwijdte van de interventie van de heer Van Parys als van de tekst van het amendement.

De **voorzitter**: Ik vermoed dat de heer Van Parys vanaf 17.00 uur beschikbaar zal zijn?

Monsieur le ministre, je vous propose d'inscrire l'examen du volet Défense du budget à l'ordre du jour de notre séance plénière de cet après midi.

08.06 André Flahaut, ministre: Oui!

Wat denkt de Kamer ervan om vanmiddag het deel over Landsverdediging in de begroting te bespreken?

08.07 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, wat gaat u deze namiddag doen?

De **voorzitter**: We zullen in elk geval het wetsontwerp over de inlichtingendiensten en het wetsontwerp op het legercontingent behandelen.

Of aanvaardt u dat de minister zich zou laten vervangen voor de bespreking van de begroting voor Landsverdediging? Anders gaan we daar donderdagavond om acht uur zitten. Misschien hebben we dan al lang gedaan.

Je fais la proposition suivante. Pour 17 heures 30, j'inscris à l'ordre du jour, quel que soit l'état de nos travaux, le projet de loi 2059/1 à 4 ainsi que le projet de loi relatif au contingent de l'armée. Si les travaux avancent normalement, monsieur le ministre, la partie Défense nationale du budget serait éventuellement défendue par un autre ministre, puisque vous ne rentrerez sans doute que très tard, jeudi soir.

08.08 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik ben geneigd om een eind met u mee te gaan, maar ik zou willen nagaan of 17.00 uur voor de heer Van Parys een goed moment is.

De **voorzitter**: Kunt u dat onmiddellijk nagaan?

Monsieur le ministre, voulez-vous rester encore quelques instants avec nous en séance, pour me donner le temps de contrôler tout cela?

08.09 **André Flahaut**, ministre: Bien entendu. C'est tout à fait indépendant de ma volonté.

Le **président**: Je tiens à ce que le climat reste serein à l'approche des fêtes.

09 **Voorstel van resolutie van de dames Leen Laenens, Karine Lalieux en Claudine Drion en de heren Dirk Van der Maelen en Jacques Lefevre betreffende de onderhandelingen over de Algemene Overeenkomst inzake de handel in diensten binnen de Wereldhandelsorganisatie (1983/1 tot 6)**

09 **Proposition de résolution de Mmes Leen Laenens, Karine Lalieux et Claudine Drion et MM. Dirk Van der Maelen et Jacques Lefevre relative aux négociations de l'Accord général sur le commerce des services au sein de l'Organisation mondiale du commerce (1983/1 à 6)**

Bespreking **Discussion**

De bespreking is geopend.
La discussion est ouverte.

09.01 **Ferdy Willems**, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, collega's, in eerste orde wordt in het verslag gesproken over wat de indieners erover meedelen. Mevrouw Laenens stelt, als indienster, dat de GATS een internationaal kader dient te hebben en dat het gaat over een uitbreiding tot de handel in diensten, namelijk de goederenhandel. Ten tweede stelt zij ook dat het begrip diensten hier zeer ruim wordt gedefinieerd. Ten derde stelt zij dat met dit voorstel een blijvende politieke controle wordt nagestreefd en dat een aantal zaken voor haar zo belangrijk zijn dat ze geen voorwerp van onderhandeling kunnen zijn, omdat ze handelen over fundamentele rechten. Ten vierde stelt ze ook dat er een aantal amendementen nodig waren om de snel evoluerende situatie terzake bij te sturen.

Een andere indienster, mevrouw Lalieux, vraagt eveneens meer transparantie. Zij wijst op het enorm belang van dit stuk inzake economie en op sociaal vlak.

Dan volgt de bespreking, waarbij vooral de vertegenwoordiger van de minister in het verslag wordt genoemd. Ten eerste stelt hij dat de Europese Unie haar eerste aanbieding van diensten bij de WTO moet indienen tegen midden januari van volgend jaar. Ten tweede stelt hij dat de regering hierover uitdrukkelijk een debat wil, en hij specificeert: een debat met het Parlement, het maatschappelijk middenveld en de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling. Ten derde deelt de vertegenwoordiger van de minister mee dat er twee fases zijn. Een eerste fase zal haar beslag kennen in september, met een ministeriële conferentie in Cancun, en de tweede een jaar later, met afronding in 2004.

Vervolgens gaat de vertegenwoordiger van de minister over tot de analyse en een omschrijving van wat hij de zorgen van de indieners noemt. Hij maakt hierbij een aantal kanttekeningen. Een eerste punt dat hij bij de indieners onderkent, is een vraag naar meer democratie en transparantie. Hij wijst er echter op dat er een grote inspanning is vanwege de regering, onder meer op haar website, en ook dat er terzake veel contacten zijn met de NGO's. Ten tweede stelt de vertegenwoordiger van de minister dat het de indieners een zorg is dat de definitie van de diensten te eng is gebeurd. Daarnaast stelt hij

09.01 **Ferdy Willems**, rapporteur: Mme Laenens, un des auteurs de la proposition, estime que l'AGCS doit avoir un cadre international. Il s'agit d'un élargissement au commerce des marchandises. A son estime, la notion de services est définie très largement. Certains aspects ont trait aux droits fondamentaux qui ne sont pas négociables. L'objet de la présente résolution est d'assurer la continuité du contrôle politique. Certains amendements ont été nécessaires pour adapter le texte à l'évolution rapide de la situation.

Mme Lalieux, un autre des auteurs, réclame davantage de transparence. Elle souligne l'énorme importance économique et sociale de ce texte.

Le représentant du ministre déclare que l'Union européenne doit remettre son offre initiale en matière de services à l'OMC pour la mi-janvier 2003. Le gouvernement veut organiser un débat à ce sujet avec le Parlement, la société civile et le Conseil fédéral du développement durable.

Deux phases sont prévues. La première s'étend jusqu'à la conférence ministérielle de

dat de GATS een geheel is en dat de onderhandelingen niet mogen evolueren naar een afschaffing van subsidies. De derde zorg, die hij in het voorstel onderkent, is de grotere kloof tussen de industrielanden en de ontwikkelingslanden. Hierbij stipt hij aan dat, ten eerste, de onderhandelingen erop gericht waren de industrielanden verplichtingen te laten naleven, en niet zozeer de derdewereldlanden. Ten tweede stelt hij hierbij dat de ontwikkelingslanden niet kunnen worden gedwongen dezelfde liberalisering te aanvaarden als de geïndustrialiseerde landen. Ten slotte, niet zonder belang vind ik persoonlijk, stelt hij dat heel deze materie een zaak is die ook ons eigen belang uitdrukkelijk moet behartigen.

Dan komt er nog een korte, maar ingrijpende, repliek van mevrouw Drion, die nogmaals transparantie vraagt, en ook eist dat de evolutie van de akkoorden uit het verleden – onder meer de akkoorden van Seattle – g moet worden geëvalueerd. Dit is nog steeds niet gebeurd.

Het verslag eindigt ten slotte met een vrij technische uitleg, die ik u bespaar, over het lot van een aantal amendementen.

Cancun, qui aura lieu en septembre, et la seconde doit être clôturée pour 2004.

Le représentant du ministre s'est livré à une analyse et a formulé quelques observations. Il reconnaît la demande de plus de démocratie et de transparence. Il souligne toutefois qu'un effort important a été fourni par le gouvernement, notamment sur son site internet et au travers des contacts avec les ONG. Il signale par ailleurs que l'AGCS forme un tout et que les négociations ne peuvent aboutir à une suppression des subventions.

La troisième préoccupation qu'il reconnaît dans la proposition est le fossé qui se creuse entre les pays industrialisés et les pays en voie de développement. Il précise que les négociations visent à faire respecter certaines obligations par les pays industrialisés. Les pays en voie de développement ne peuvent être contraints d'accepter la même libéralisation que les pays industrialisés. Il considère que cette matière doit aussi servir notre propre intérêt.

Mme Drion, elle aussi demandeuse d'une plus grande transparence, a ensuite exigé que l'évolution des accords du passé, notamment de l'accord de Seattle, fasse l'objet d'une évaluation, ce qui n'a pas encore été le cas.

09.02 Herman Van Rompuy (CD&V): Mijnheer de voorzitter, door omstandigheden heeft de CD&V-fractie niet kunnen deelnemen aan de bespreking van het voorstel van resolutie in de commissie. Mijn fractie sluit zich aan bij de volledige eensgezindheid die over de problematiek is ontstaan. Voor ons is de markteconomie nooit volkomen vrij en moet zij voor een aantal essentiële collectieve goederen aan beperkingen onderhevig zijn. Mijn fractie heeft geen moeite om deze resolutie te onderschrijven.

Mijnheer de voorzitter, ik wens mee te delen dat de werkgroep Globalisering, die de Kamer heeft ingesteld, goed vordert met haar werkzaamheden. Gisteren hebben we een uitgebreide bespreking gehad met de leden van de groep van experts die tot een soort consensus zijn gekomen over een institutioneel kader voor de globalisering op korte, middellange en lange termijn. Zij zullen hun rapport voltooien begin januari. Daarna zullen de parlementsleden de

09.02 Herman Van Rompuy (CD&V): Nous n'avons pas pu participer aux débats mais nous souhaitons nous associer à la résolution. L'économie de marché ne sera jamais entièrement libre.

Les activités du groupe de travail "mondialisation" vont bon train. Le rapport du groupe d'experts sera prêt début janvier 2003 et fera ensuite l'objet d'une discussion en commission. J'espère que les conclusions pourront être évoquées en séance plénière au cours du mois de février.

bespreking aanvatten over de politieke conclusies die op basis van het rapport van de experts kunnen worden getrokken. Wij hopen daarmee eind januari-begin februari 2003 klaar te zijn, zodat we in de loop van februari een debat in plenaire vergadering over het rapport kunnen houden.

Ik kan eveneens meedelen dat met betrekking tot een van de elementen van het voorstel van resolutie, in casu een meer transparante en meer democratische WTO, de experts heel interessante en concrete voorstellen hebben gedaan. Zij stellen onder meer het creëren van een parlementair kader, een soort parlementaire assemblee voor die de activiteiten van de WTO begeleidt en controleert. Wellicht zal het debat over de globalisering in plenaire vergadering in februari kunnen plaatsvinden.

Ik herhaal dat CD&V zich aansluit bij de conclusies van de commissie met betrekking tot het voorliggend voorstel van resolutie.

09.03 Claudine Drion (ECOLO-AGALEV): Je vous remercie, monsieur le président. L'enjeu de cette résolution est de dire que tout ne peut pas être considéré comme une marchandise. Par exemple, ni la santé, ni l'éducation, ni l'eau, etc. ne peuvent, à notre sens, être considérés comme des objets de commerce. Il s'agit de droits humains; or, on ne fait pas de commerce avec des droits humains, me semble-t-il.

Le danger avec l'ACGS est qu'il ouvre une boîte de Pandore. Prenons deux exemples un peu caricaturaux. Verra-t-on un jour Coca-Cola sponsoriser des unités cliniques pour diabétiques ou, Walt Disney financer l'enseignement fondamental? Je le répète, il s'agit d'une caricature. Cependant, elle relève moins du meilleur des mondes que des pires cauchemars. Par cette résolution, nous voulons montrer l'importance de la maîtrise que la puissance publique doit avoir sur les services qui constituent des droits humains.

Régulièrement, nous avons des débats avec Mme la ministre et son cabinet. Même si certaines finalités nous sont communes, nous sentons que nous ne sommes pas sur la même longueur d'ondes quant à l'évaluation des risques. Nous entendons des propos qui se veulent rassurants de la part du gouvernement et de la Commission européenne. Toutefois, nous ne sommes pas rassurés.

Madame la ministre, ce week-end, vous avez été interviewée sur la RTBF lors d'une manifestation réalisée par les ONG à l'attention du commissaire Lamy. Je vous ai entendue dire que trop peu de parlementaires se préoccupaient de la question. Peut-être les journalistes ont-ils coupé votre interview? J'aurais souhaité vous entendre dire que quelques parlementaires ne vous lâchaient pas sur la question même si, comme vous le dites, nous sommes trop peu nombreux à le faire. Comme vous le savez, les quelques parlementaires qui suivent ces dossiers sont inquiets.

Cette résolution est équilibrée. Cependant, j'aurais souhaité qu'elle aille plus loin, qu'on exclue davantage de secteurs du champ de négociation et que, comme M. Willems vient de le rappeler, une évaluation soit faite des accords de Marrakech avant que l'on ouvre de nouveaux secteurs.

Les experts ont formulé des propositions intéressantes pour accentuer le caractère transparent et démocratique de l'OMC.

09.03 Claudine Drion (ECOLO-AGALEV): Domeinen als gezondheid, opvoeding of waterbevoorrading zijn fundamentele mensenrechten en kunnen dus niet als koopwaar worden beschouwd. De onderhandelingen in het kader van het GATS zouden wel eens de doos van Pandora kunnen openen wanneer, bij voorbeeld, een bedrijf als Coca-Cola de mogelijkheid zou krijgen om ziekenhuisafdelingen voor diabetici te sponsoren.

De resolutie benadrukt dat het belangrijk is dat de overheid bepaalde openbare diensten in handen houdt. Wij nemen echter een afwachtende houding aan en kijken uit naar de evaluatie van de risico's door de regering en door de Europese Commissie van een dergelijke liberalisering.

De resolutie is vrij evenwichtig. Wij betreuren echter dat niet meer sectoren van de onderhandelingen worden uitgesloten. Wij zouden eerst de akkoorden van Marrakech moeten evalueren voor we nog andere sectoren liberaliseren.

Wij moeten dus opletten dat er niet een soort sneeuwbaaleffect ontstaat, waardoor meer en meer openbare diensten in het toepassingsgebied van de WHO

La Commission européenne, dont Pascal Lamy se fait le chantre, et vous-même, madame la ministre, prétendez que les services publics en Europe ne sont et ne seront pas visés et que la Commission ne consentira pas à l'ouverture de marchés européens concernant les services publics. Sur le plan formel, l'AGCS n'engage pas la réciprocité. Cependant, qui peut croire que l'on ne crée pas ainsi un engrenage et un précédent dangereux?

Par ailleurs, alors que l'Europe se fait le chantre de la solidarité, pourquoi demander à d'autres pays d'ouvrir leurs services publics dans le cadre de l'OMC si nous jugeons cela mauvais pour nous-mêmes?

L'Europe a toutes les raisons de ne pas faire d'offre de libéralisation de ses services sous l'égide de l'OMC car la règle du traitement national obligerait à traiter toute entreprise d'un pays tiers, qui voudrait intervenir sur le marché concerné, comme l'opérateur national de services publics existant. Le pays membre dont un service public subventionné ou bénéficiant de conditions particulières, comme c'est le cas pour notre enseignement, dont ne bénéficieraient pas les investisseurs de pays tiers, s'exposera à des poursuites devant l'organe de règlement des différends. Il y a donc réellement un danger. Nous ne savons pas exactement quelles offres la Commission fera en notre nom. C'est pourquoi, dans notre résolution, nous vous demandons de nous donner régulièrement, d'ici le mois de mars, des informations précises. Vous allez nous répondre que cela correspond à plusieurs milliers de pages. Personnellement, je pense qu'il s'agit d'enjeux tellement importants pour la population que nous devons pouvoir traiter de ces matières.

Le groupe de travail, dont M. Van Rompuy vient de faire état, fait des propositions pour lesquelles les parlementaires devraient être davantage épaulés et, travailler en réseau avec les parlementaires des entités fédérées parce que nous ne sommes pas en mesure de traiter des milliers de pages. Cependant, nous sommes entièrement conscients des enjeux et nous voulons assurer un suivi sur ce plan. En effet, nous estimons que les services publics sont des éléments essentiels du modèle social et de la cohésion de notre pays, comme de tous les pays de l'Union européenne et du monde. Ces services publics doivent pouvoir continuer à relever du libre choix de chaque société, de ses citoyens et de leurs représentants élus dans les parlements.

Dès lors, à mes yeux, l'AGCS constitue un engrenage et un précédent dangereux. Je voudrais donc que nous allions dans le sens de cette résolution en mettant des balises.

Venons-en à la transparence et au contrôle démocratique. Même si la rhétorique veut que l'OMC soit démocratique, nous savons que le mode de fonctionnement de l'OMC fait en sorte que le travail au consensus ne garantit pas une réelle prise de décision démocratique où tous ceux qui ont accès à la décision sont égaux. Par conséquent, nous voulons vraiment contrôler cela.

Madame la ministre, je voudrais encore faire état d'une lettre que les cinq ministres belges de l'Enseignement – M. Hazette, Mme Dupuis, M. Nollet, Mme Vanderpoorten et M. Gentgis – ont envoyée à Mme

zullen vallen, vooral ook omdat de overheid ingevolge de regel van de nationale behandeling verplicht is om derde operatoren en nationale operatoren op gelijke voet te behandelen. Wij willen hierover dan ook precieze informatie krijgen, er staat immers al te veel op het spel voor de bevolking.

De leden van de verschillende parlementen zouden meer steun moeten krijgen en zouden meer moeten samenwerken. Wij moeten er de nadruk op leggen dat de openbare dienst de basis vormt van ons maatschappelijk model en van onze nationale samenhang en dat elke maatschappij op dat vlak autonoom moet kunnen beslissen.

Om die reden moeten wij bakens uitzetten om de transparantie en de gelijkheid binnen de WHO te waarborgen.

De brief van vijf Belgische onderwijsministers aan de Europese Commissie, waaruit blijkt dat er geen sprake van kan zijn het onderwijs te liberaliseren en te privatiseren, bevestigt dat bepaalde openbare diensten voorbehouden moeten blijven aan het nationale niveau.

la commissaire Viviane Reding le 30 août 2002, déclarant qu'il n'était pas question d'ouvrir l'enseignement à la négociation. Ils ont rappelé que la Belgique avait, lors du Conseil Education du 30 mai dernier, marqué son plus net refus de voir les règles du commerce mondial s'appliquer au service éducatif, à quelque niveau d'enseignement que ce soit, pour tous les secteurs visés par l'AGCL. En effet, les dangers d'une telle application pour l'enseignement organisé et/ou subventionné par les pouvoirs publics sont, aux yeux de ces ministres, trop importants en comparaison des avantages qui pourraient en découler.

Cette lettre me semble très importante; je suppose que vous en avez reçu une copie. Je sais que vous-même vous êtes déjà déclarée contre une certaine privatisation de l'enseignement. Mais je crois que cette lettre émanant des ministres des entités fédérées constitue un signe que toute une série de services publics doivent être soumis à la plus grande vigilance et rester dans le giron national.

09.04 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik sluit mij volledig aan bij wat collega Drion naar voren heeft gebracht. Ook in de verwijzing naar het interview van mevrouw de minister werd aangegeven dat er te weinig parlementsleden zijn die weten wat er bij deze onderhandelingen op het spel staat. Daarom vind ik het belangrijk er enkele minuten bij stil te staan.

09.05 Minister Annemie Neyts: (...)

09.06 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Mevrouw de minister, al degenen die het zich aantrekken, zijn er. Zoals zo dikwijls is het de kwaliteit die telt.

Het opkomen voor het algemeen belang en het verdedigen ervan komt de openbare sector toe. Daarmee is zowat iedereen het eens, denk ik. Deze dagen is dat echter niet meer vanzelfsprekend. Wat betekent algemeen belang? Dat is maximaal ervoor zorgen dat iedereen van de elementaire basisrechten kan genieten. Dat is ook het uitgangspunt van elke ontwikkeling wereldwijd. Het wordt meestal vertaald in wat we zo mooi de publieke universele dienstverlening noemen. Voor het sociale aspect hebben we daarvoor de sociale zekerheid uitgetekend. Wat het milieuaspectet betreft, zijn we nog volop bezig met de uitbouw van de milieuzekerheid.

Dat is de grote uitdaging – sterker nog, het is de bedreiging – die bij de lopende GATS-onderhandelingen op het spel staat. Hiermee kunnen ondernemingen immers toegang krijgen tot de nationale markt van die diensten. De GATS moet expliciet erkennen dat sociale, ecologische en publieke gezondheidsdoelstellingen steeds moeten primeren om het gevaar te kunnen doen wijken. Het risico is immers reëel dat bedrijven enkel diensten zullen verlenen aan bepaalde segmenten van de bevolking. Het risico is ook reëel dat overheidsregulering zal worden afgebouwd, want volgens de regels van de GATS zal de overheid moeten bewijzen dat regulering niet lastiger dan noodzakelijk is. Dit zijn van die zinnen die men tweemaal moet lezen om te weten wat ze betekenen: “niet lastiger dan noodzakelijk.” Er zullen ook strikte voorwaarden worden opgelegd

09.04 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Je partage pleinement le point de vue de Mme Drion.

Les parlementaires qui ont conscience de l'enjeu de ces négociations ne sont pas assez nombreux.

09.06 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Il incombe au secteur public de défendre l'intérêt général, ce qui implique de tout mettre en oeuvre pour que chacun puisse bénéficier des droits fondamentaux. Cela se traduit par un service public universel.

Les entreprises risquent de ne plus offrir de services qu'à des catégories bien précises de la population et la mission de régulation des pouvoirs publics risque de disparaître. La crainte de pertes d'emploi et du recul des droits sociaux ainsi que de la subordination des intérêts écologiques à ceux du marché est fondée. Cette théorie s'applique principalement au Sud.

Une évaluation a été demandée depuis longtemps mais elle n'a jamais été réalisée.

Nous espérons que cette résolution ne sera pas adoptée

voor de uitoefening van het publiek gezag.

Er zit ook een reëel risico in voor het verlies van jobs en sociale rechten door het ondergeschikt maken van milieubelang aan vrijhandel. Wat geldt voor België en de Europese Unie, geldt nog veel meer voor landen in het zuiden. We betreuren het dan ook dat een amendement om eerst te evalueren alvorens nieuwe onderhandelingen aan te vatten, dat volgens ons toch zeer redelijk is, geen meerderheid heeft gehaald in de commissie. De vraag naar evaluatie is een vraag die niet alleen nu aan de orde is, maar die al wordt gesteld van bij de aanvang van de GATS-onderhandelingen. Ze werd nog nooit effectief beantwoord.

Het is ook belangrijk op dit moment te kijken in welke mate er al een onafhankelijke evaluatie is gebeurd van bijvoorbeeld de liberalisering van dienstenmarkten. Denk maar aan de liberalisering van de energiemarkten elders dan bij ons en de zeer nefaste gevolgen daarvan. Vanuit die evaluatie moeten dan dienstenmarkten kunnen worden afgeschermd, indien blijkt dat zij negatieve effecten hebben.

Collega Drion heeft ook al gewezen op wat we basisregels voor een goed functionerende democratie kunnen noemen, met name transparantie en publiek debat. We komen met onze resolutie dan ook niet te vroeg, maar hopelijk ook niet te laat. De periode waarin elke lidstaat moet aangeven welke sectoren zij voor liberalisering willen open verklaren, wordt afgesloten op 31 maart 2003. Het is dan ook positief dat de minister heeft toegezegd om op basis van het voorstel van België hierover met ons te debatteren in januari, en niet alleen met ons maar ook binnen de Federale Raad voor de Duurzame Ontwikkeling. In tegenstelling met het beperkt aantal parlementsleden die rond dit thema actief zijn, is er in de civiele samenleving het voorbije jaar toch heel wat actie en manifestatie geweest om op de aangehaalde gevaren te wijzen.

Die periode wordt op 31 maart afgesloten bij de Europese Commissie. Precies de Europese Unie hebben we nodig om duurzame ontwikkeling wereldwijd te kunnen realiseren. In plaats van meer liberalisering hebben we daar meer samenwerking nodig.

Het is dan ook positief dat wij vandaag toch in het nieuws kunnen vernemen dat er een stapje vooruit gezet is in de discussie rond de afbouw van de landbouwsubsidies, een elementaire beperking voor ontwikkeling in het zuiden.

Ten slotte rekenen wij erop dat ook het Europees Parlement nog tussenbeide zal kunnen komen vooraleer de Commissie op 31 maart de binnengekregen resultaten van al die verschillende lidstaten zal overmaken aan de minister en vooraleer ze worden overgezonden naar de Wereldhandelsorganisatie. De voorliggende resolutie wil precies de aandacht trekken, in algemene termen, op wat wij hier naar voor gehaald hebben, en meer specifiek op een aantal zaken die daarin speciale aandacht verdienen.

Regeling van de werkzaamheden

Ordre des travaux

De **voorzitter**: Mag ik de Kamer iets speciaals vragen?

trop tard. Il est positif que la ministre se soit engagée à mener en janvier des discussions au sein de cette assemblée et du Conseil fédéral du développement durable, c'est-à-dire bien avant le 31 mars 2003, date à laquelle chaque Etat membre doit indiquer les secteurs qu'il souhaite ouvrir à la libéralisation. L'UE est indispensable à la mondialisation du concept de développement durable. C'est une bonne chose que le Parlement européen puisse intervenir avant le 31 mars.

Madame la ministre, eu égard à une obligation familiale importante du ministre de la Défense nationale cet après-midi et par obligation d'Etat demain et après-demain au Maroc et tenant compte de la gentillesse du groupe CD&V et de M. Van Parys en particulier, vous avez marqué votre accord pour qu'on interrompe la présente discussion pour l'instant et de passer au projet sur les services de renseignement et de sécurité. Nous reprendrons ensuite.

Gaat de Kamer daarmee akkoord?

Ik schort de bespreking op van de resolutie Laenens, Lalieux, Drion, Van der Maelen, Lefevre inzake de Wereldhandelsorganisatie. Mevrouw de minister, misschien zal ik u moeten vragen terug te komen deze namiddag.

09.07 Minister **Annemie Neyts**: Mijnheer de voorzitter, dat wilde ik net vragen. Zult u dat onderwerp vannamiddag hervatten of vóór de onderbreking?

De **voorzitter**: Past het voor u vannamiddag?

09.08 Minister **Annemie Neyts**: Mijnheer de voorzitter, dat gaat wel, maar ik moet u wel melden dat ik al om 14.30 uur in de commissie voor het Bedrijfsleven moet zijn om te antwoorden op een interpellatie en vier vragen. Zelfs ik kan niet op twee plaatsen tegelijk zijn. Om 14.30 uur moet ik dus in die commissie zijn. Daarna ben ik weer ter beschikking van de Kamer.

09.08 **Annemie Neyts**, ministre : Je puis revenir cet après-midi, mais je suis attendue en commission de l'Economie à 14.30 h. Ensuite, je puis venir en séance plénière.

De **voorzitter**: Ik zal die commissievergadering uitstellen, met het akkoord van die commissie. Ik zal dat vragen. Ik heb namelijk de indruk dat de heer Van Parys namelijk nog wel een tijdje zal willen spreken. Mijnheer Van Parys, u hebt dat recht uiteraard, het tegendeel zou nogal spijtig zijn.

Monsieur Decroly, vous avez quelques amendements et je préfère poursuivre la discussion avec vous cet après-midi. Madame la ministre, je vais demander à la commission qu'on modifie l'agenda pour vous.

09.09 Minister **Annemie Neyts**: Mijnheer de voorzitter, ik kom dan hierheen om 14.30 uur?

De **voorzitter**: Inderdaad. Ik zal het onmiddellijk regelen met de bevoegde commissie.

Vous n'avez, hélas, pas le don d'ubiquité.

09.10 **Annemie Neyts**, ministre: Non, à mon très grand regret.

Le **président**: Et au regret de bien d'autres.

Ik schort de bespreking hier op tot vanmiddag 14.30. Gaat iedereen daarmee akkoord? (*Instemming*)

Ik dank de Kamer voor haar bereidwilligheid, alsook collega Van Parys en de minister.

09.11 **Leen Laenens** (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mag ik ervan uitgaan dat na de bespreking van de resolutie rond GATS de bespreking van onze resolutie over Turkije zal worden aangevat?

De **voorzitter**: De bespreking van de resolutie van daarnet wordt voortgezet om 14.30 uur. Daarna behandelen wij de resolutie rond Turkije.

Mijnheer Willems, de resolutie rond Turkije wordt vannamiddag behandeld.

10 Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 42 en 44 van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (2059/1 tot 4)

10 Projet de loi modifiant les articles 42 et 44 de la loi du 30 novembre 1998 organique des services de renseignement et de sécurité (2059/1 à 4)

Algemene bespreking

Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

Mevrouw Lejeune is de rapporteur.

Elle renvoie à son rapport.
Zij verwijst naar haar verslag.

De heer Van Parys is ingeschreven. Ik heb ook de commissie voor de Financiën naar best vermogen verwittigd. Zoals ik het had afgesproken, zal het ook verlopen.

10.01 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, met het wetsontwerp krijgt de militaire inlichtingendienst de mogelijkheid om in het buitenland telefoongesprekken of telecommunicatie te intercepteren.

De CD&V-fractie heeft daar principieel niet onmiddellijk een bezwaar tegen. Als fractie wensen wij echter hoe dan ook dat, ten eerste, het intercepteren van telefoongesprekken zou gebeuren conform de verdragsrechtelijke bepalingen en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Ten tweede wensen wij dat de regering, wanneer ze het initiatief neemt om de militaire inlichtingendienst toe te laten telefoongesprekken af te luisteren, ook de Staatsveiligheid de gelegenheid moet geven om dat te doen. Dat zal precies het voorwerp zijn van mijn uiteenzetting.

Ten eerste, wat stellen wij vast? Wij stellen vast dat het ontwerp in kwestie niet voldoet aan de vereisten van artikel 8 van het Europees Verdrag op de Rechten van de Mens. Dat werd trouwens uitdrukkelijk gesteld in het advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Die commissie geeft een ongunstig advies aan de tekst van het wetsontwerp omdat het niet conform is met artikel 8, § 2, van het EVRM.

Waarover gaat het concreet? Men zegt dat de voorwaarden, die in het wetsontwerp zijn voorzien om de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid – ADIV – toe te laten telefoongesprekken af te luisteren, al te algemeen omschreven zijn. Ze zijn onvoldoende gespecificeerd. Op die wijze zijn ze in tegenstrijd met het beginsel van de noodzakelijkheid. De noodzakelijkheid betekent dat men moet kunnen aantonen dat het noodzakelijk is om telefoongesprekken af te luisteren. Dat is onvoldoende het geval in de voorwaarden die hier zijn omschreven. Op die wijze is het wetsontwerp in strijd met de vaste rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, meer bepaald het arrest-Klass. Dat arrest spreekt specifiek over het noodzakelijkheidsbeginsel. Heel concreet zegt men immers in het wetsontwerp dat men kan af luisteren, hetzij – ik citeer het wetsontwerp – "om redenen van militaire aard, hetzij om redenen van veiligheid en bescherming van onze troepen en van onze

10.01 Tony Van Parys (CD&V): Ce projet tend à autoriser les services de renseignements militaires à intercepter des télécommunications à l'étranger. Le groupe CD&V n'est pas opposé au principe de cette mesure. Il convient toutefois de la mettre en œuvre conformément aux dispositions des traités existants et aux principes généraux de bonne administration. En outre, la Sûreté de l'État doit pouvoir bénéficier des mêmes possibilités.

La Commission de la protection de la vie privée a rendu un avis défavorable dans la mesure où les conditions dans lesquelles les interceptions doivent être opérées sont décrites de manière trop générale et ne sont pas suffisamment spécifiées, ce qui est contraire au principe de nécessité. Le projet de loi autorise en effet des interceptions dans des conditions imprécises : à des fins militaires et afin d'assurer la sécurité et la protection de troupes et des ressortissants belges établis à l'étranger.

En outre, le projet de loi permet au ministre de la Défense d'autoriser les services de renseignement militaires à écouter des conservations téléphoniques à l'étranger. Il doit uniquement

onderdanen die in het buitenland gevestigd zijn". Zoals de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer het zegt, is dat een al te algemene omschrijving. Men zou veel preciezer moeten omschrijven in welke omstandigheden de toelating kan worden gegeven aan de Algemene Dienst Inlichtingen en Veiligheid. Men zou dat veel preciezer moeten omschrijven: men kan bijvoorbeeld de toelating geven in geval van een dreiging van spionage, een dreiging van terrorisme of in geval van een concrete dreiging van of risico op de aantasting van de fysieke integriteit van de fysieke veiligheid.

Mijn eerste opmerking is dat dit ontwerp niet voldoet aan het advies van de commissie voor de privacy. Het voldoet niet aan de vereisten van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Mijn tweede opmerking is dat dit wetsontwerp werkelijk een vrijgeleide geeft aan de minister van Landsverdediging om aan de militaire inlichtingendienst toestemming te geven om telefoongesprekken in het buitenland af te luisteren. Het wetsontwerp zegt immers dat het volstaat dat de militaire inlichtingendiensten jaarlijks een lijst van organisaties en instellingen aan de minister van Landsverdediging bezorgen. Ze doen dit om hem toe te laten toestemming te verlenen aan ADIV om de interceptie van telecommunicatie mogelijk te maken op basis van het overmaken van een jaarlijkse lijst. Collega's, dit is zonder enige twijfel in tegenstelling met wat men het specificiteitsbeginsel noemt, namelijk de regel die zegt dat er voor elke interceptie een specifieke motivatie en reden nodig zijn om toestemming te verlenen tot de interceptie van de telecommunicatie. De omschrijving is ook hier veel te algemeen. Men geeft aan de minister van Landsverdediging dus een vrijgeleide. Ik neem aan dat we op dit ogenblik zonder enige twijfel vertrouwen hebben in de capaciteiten van de huidige minister van Landverdediging. Deze wetgeving is echter een wetgeving die zal gelden ad futurum. Men weet maar nooit wie er op deze post zal plaatsnemen. Dit vertrouwen zal niet altijd aanwezig zijn.

Ik meen trouwens dat het wetsontwerp een ander belangrijk hiaat vertoont, namelijk dat wanneer men toestemming zou willen geven aan de militaire inlichtingendiensten om telefoongesprekken af te luisteren, er dan een voorafgaande controle zou moeten zijn, een opportunitetscontrole, een controle of het wel opportuun is om in dit concrete geval aan de militaire inlichtingendiensten toestemming te geven om af te luisteren. Deze voorafgaande controle zou moeten gebeuren door een onafhankelijk orgaan. Collega's, dit is trouwens ook het geval in Frankrijk, Duitsland en Luxemburg. Daar krijgt een onafhankelijke commissie de opdracht om een voorafgaande toetsing te doen. Ze krijgt de opdracht om voorafgaand vast te stellen of er inderdaad redenen zijn om toestemming te geven aan de militaire inlichtingendiensten om telefoongesprekken te onderscheppen.

Onze stelling is dat we menen dat het noodzakelijk is om de militaire inlichtingendiensten die mogelijkheid te geven. Laten wij het dan echter wel doen in omstandigheden die ten eerste, conform het Europees Verdrag voor de rechten van de mens zijn en ten tweede, conform de nodige garantie van controle, toezicht en voorafgaande opportunitetscontrole zijn die we moeten hebben. Dat is mijn eerste belangrijke bedenking ten aanzien van het ontwerp zoals het op dit ogenblik voorligt.

recevoir annuellement une liste d'organisations. Le projet est également trop vague sur ce point. Il conviendrait au contraire de fournir un motif spécifique pour chaque interception. Nous ignorons qui pourrait à l'avenir être en charge de la Défense.

Un autre hiatus important dans le projet de loi concerne l'absence d'un contrôle d'opportunité préalable par un organe indépendant, comme en France, en Allemagne et au Luxembourg.

Nous croyons qu'il convient de permettre au service de renseignements militaire de procéder à des écoutes téléphoniques, mais conformément aux normes internationales et en accordant l'attention requise au contrôle, à la surveillance et au contrôle d'opportunité.

En commission, le ministre a souligné le caractère urgent de la mesure mais cela vaut aussi pour la Sûreté de l'Etat. Nous connaissons la menace que constitue le terrorisme international. La Belgique est le seul pays du groupe de Bern à ne pas autoriser la Sûreté de l'Etat à intercepter des télécommunications. Je ne comprends pas pourquoi nous ne profitons pas de l'occasion pour régler ce problème.

Le ministre de la Justice a accepté cette proposition en commission mais le problème, c'est qu'un avant-projet de loi est bloqué au Conseil des ministres parce que les ministres de l'Intérieur et du Budget n'acceptent de marquer leur accord que si la police fédérale est, elle aussi, autorisée à procéder à des écoutes administratives. Le Parlement doit prendre ses responsabilités.

Un amendement du CD&V comporte un règlement global.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn tweede bedenking is de volgende. De minister van Landsverdediging heeft naar mijn aanvoelen terecht in de commissie bevestigd dat de mogelijkheid voor ADIV om telefoongesprekken te onderscheppen hoogdringend is in het kader van de veiligheid van onze troepen aldaar. Ik ben het daarmee volkomen eens. Dit is wat mij betreft niet het discussiepunt. Het discussiepunt is dat het conform de internationale regeling moet gebeuren.

Vervolgens is de volgende bedenking van essentieel belang voor de CD&V-fractie. Als de militaire inlichtingendiensten bij hoogdringendheid over dit instrument moeten kunnen beschikken, dan is het zonder enige twijfel zo, mijnheer de minister, dat deze hoogdringendheid ook geldt ten aanzien van de Staatsveiligheid. Wij kennen allemaal de dreiging die op dit ogenblik uitgaat van het internationale terrorisme. Er zijn een paar weken geleden trouwens nog heel concrete instructies gegeven om een aantal locaties in dit land te beveiligen omdat er een reële dreiging bestond.

België is het laatste land, collega's, in de zogenaamde groep van Bern dat haar burgerlijke inlichtingendienst niet de mogelijkheid geeft om telefoongesprekken af te luisteren, om telecommunicatie te intercepteren. Wij zijn het enige land dat dit instrument nog steeds niet heeft gecreëerd in functie van een betere, proactieve werking vanwege de burgerlijke inlichtingendiensten. Ik verwijs heel duidelijk naar het activiteitenverslag van de begeleidingscommissie van het Vast Comité van Toezicht op de Inlichtingendiensten. Het activiteitenverslag zegt dat als onze Staatsveiligheid behoorlijk wil functioneren het van essentieel belang is dat die Staatsveiligheid over het instrument van de administratieve af luistering zou kunnen beschikken. Gisterenmiddag hebben we nog een vergadering gehad van de begeleidingscommissie van het Vast Comité van Toezicht op de Politie- en de Inlichtingendiensten. De voorzitter van het comité I heeft nogmaals herhaald dat het onbegrijpelijk is dat in België de administratieve inlichtingendienst niet over de mogelijkheid van telecommunicatie-interceptie kan beschikken.

Ik begrijp dan ook niet waarom men niet van deze gelegenheid gebruikt maakt vanwege de regering om tegelijkertijd de problematiek van het af luisteren van telefoongesprekken door de Staatsveiligheid te regelen. Trouwens, de minister van Justitie had in de commissie voor Justitie heel uitdrukkelijk meegedeeld dat hij akkoord ging met de mogelijkheid voor de Staatsveiligheid om telecommunicatie te intercepteren. Het is dus onbegrijpelijk dat men het niet doet. Heel recente informatie van de voorzitter van het Vast Comité van Toezicht op de Inlichtingendiensten heeft duidelijk gemaakt wat het probleem is. Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, wat is het probleem? Er is inderdaad een voorontwerp van wet dat door de minister van Justitie is voorbereid maar volgens zeggen van de voorzitter van het toezichtcomité op de inlichtingendiensten is dit voorontwerp in de Ministerraad geblokkeerd omwille van het feit dat er geen akkoord is binnen de regering en de minister van Binnenlandse Zaken en de minister van Begroting alleen maar akkoord gaan met het af luisteren van telefoongesprekken door de Staatsveiligheid voor zover ook de federale politie administratief zou kunnen af luisteren.

Notre intention n'est pas de priver le ministre de la Défense de cet instrument mais il est inacceptable de ne pas doter la Sûreté de l'Etat du même instrument.

Pour illustrer mon propos, je dirai que la Sûreté de l'Etat ignore presque tout de la Ligue arabe européenne alors que le service militaire de renseignement connaît tous les réseaux.

Celui qui refuse d'accéder à cette demande portera une lourde responsabilité en cas d'attentats éventuels.

Wat de minister van Justitie ons heeft gezegd, dat er een ontwerp in de maak is, geeft ons geen oplossing voor het probleem. Dit probleem is op dit ogenblik geblokkeerd binnen de regering en binnen de Ministerraad op vraag van Binnenlandse Zaken en Begroting. Het is daarom dat ik hier heel uitdrukkelijk – en ik begrijp dat door de omstandigheden van de orde van de werkzaamheden deze bespreking op een heel moeilijk moment komt waarop weinig collega's kunnen aanwezig zijn – het Parlement echt voor zijn verantwoordelijkheid zou willen plaatsen. Iedereen is het erover eens dat de Staatsveiligheid over dit instrument moet kunnen beschikken in het kader van de dreiging van het internationaal terrorisme. Iedereen. Het comité I zegt dit heel uitdrukkelijk. Wij zijn de enige binnen de groep van Bern die deze mogelijkheid niet heeft gecreëerd.

Wij gaan vandaag de militaire inlichtingendiensten de mogelijkheid geven om af te luisteren in het buitenland. Laat ons nu van de gelegenheid gebruik maken om een wet tot stand te brengen die en de militaire inlichtingendiensten in binnen- en buitenland, en de Staatsveiligheid de mogelijkheid biedt om dit te doen. Het is in die zin dat de oppositie vanuit een constructieve houding een amendement heeft ingediend waarin die globale wettelijke regeling is voorzien. Er is dus een totaal afgewerkte tekst voorhanden die we met de CD&V-fractie hebben ingediend in de commissie en terug in de plenaire vergadering waar we een volledig uitgewerkt legistiek model hebben van afluisteren van telefoongesprekken, en voor de militaire inlichtingendiensten, en voor de Staatsveiligheid. Het is dus niet de bedoeling, mijnheer de minister van Landsverdediging, om dit instrument aan u te onthouden. Neen, integendeel, wij zeggen dit is noodzakelijk. Maar laat ons dat ten eerste doen binnen een aanvaardbare legistieke context, binnen het respect voor het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Ten tweede, laten wij alstublieft – het is bijna een noodkreet – ingaan op die prangende vraag van iedereen die bezig is met de problematiek van het internationaal terrorisme om de Staatsveiligheid het instrument bij uitstek te geven om pro-actief op te treden tegen dreiging van allerlei organisaties. Laten wij de Staatsveiligheid dit instrument geven.

Ik geef u een concreet voorbeeld, voorzitter, en ik sluit dan af. Het is toch wel ondenkbaar dat wij ten aanzien van bijvoorbeeld de organisatie AEL in Antwerpen hebben moeten vaststellen in de begeleidingscommissie van het Comité P en het Comité I dat de Staatsveiligheid nauwelijks over informatie over AEL beschikte, terwijl die informatie klaarblijkelijk wel aanwezig was bij de militaire inlichtingendienst. Uit deze informatie blijkt dat er reële risico's bestaan ten aanzien van de Arabisch Europese Liga en de connecties met andere terroristische netwerken. Men heeft deze informatie niet omdat men de instrumenten niet heeft en ook omdat men de mensen niet heeft. Ik zou met overtuiging ervoor willen pleiten om terzake onze verantwoordelijkheid op te nemen.

Collega's, wanneer u hier niet op ingaat dan wil ik u nu reeds voor uw verantwoordelijkheid plaatsen. Als door de internationale dreiging er binnen korte termijn risico's worden gecreëerd en aanslagen zouden worden gepleegd en men zou kunnen uitmaken dat dit onder meer het gevolg is van het feit dat wij onze inlichtingendiensten niet het

instrument hebben gegeven om telefoongesprekken af te luisteren en op die manier pro-actief op te treden, wetende wat de concrete dreiging is, dan neemt u daarin een bijzondere verantwoordelijkheid. Ik hoop "trotzdem" dat u zult ingaan op het constructieve initiatief van de CD&V-fractie waarin wij u een alternatieve, volledig uitgewerkte tekst aanbieden die legistiek correct is en voldoet aan het Europese Verdrag van de rechten van de mens zodat wij onze inlichtingendiensten het instrument kunnen geven waarop zij recht hebben. Op die manier hebben wij snel, degelijk en goed parlementair werk geleverd. Als wij dit wetsontwerp goedkeuren dan weten we dat we dit laatste niet hebben gedaan. Ik verwijs naar het advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Het heeft geen enkele zin dergelijke commissies in het leven te roepen, voorzitter van de commissie voor de Justitie, en ze zelfs een nieuw statuut te geven maar er in deze Kamer van volksvertegenwoordigers geen rekening mee te houden als ze een negatief advies uitbrengen.

Ik hoop, voorzitter, dat de wijsheid en de verantwoordelijkheidszin in deze zal primeren.

10.02 Josée Lejeune (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, l'objectif du projet de loi concernant la possibilité du SGR d'intercepter des communications émises à l'étranger est d'assurer la sécurité et la protection de nos ressortissants et de nos soldats situés à l'étranger. Cette possibilité doit retenir toute notre attention car elle est une des conclusions de la commission d'enquête parlementaire sur les événements survenus au Rwanda en 1994.

Nous sommes bien entendu favorables à cette mesure qui répond au contexte international dans lequel nous vivons. Ce contexte nécessite que les différents services de notre pays qui œuvrent à la sécurité de nos concitoyens puissent travailler dans un cadre juridique clair et avec des moyens techniques performants. La Belgique se dote ainsi d'un cadre législatif dont disposent ses partenaires de l'Union européenne et de l'OTAN. Les militaires belges pourront désormais intercepter des informations diffusées autrement que par la radio.

Si la défense de nos intérêts et de nos valeurs ne doit pas se faire au détriment de certains principes auxquels nous sommes attachés, un contrôle effectif des écoutes effectuées par le SGR doit être prévu par la loi. Ce sera le cas à travers le comité R, qui pourra faire cesser les interceptions de communication lorsque celles-ci ne respecteront pas les dispositions légales en vigueur. Si le comité R dispose de l'autorisation d'effectuer des contrôles, il faudra veiller à ce qu'il dispose de moyens humains pour assurer cette tâche.

Autre contrôle: celui du ministre, qui exercera seul un pouvoir d'interdiction et d'arrêt d'écoute entamée en urgence. En commission de la Justice, plusieurs voix se sont élevées pour imposer un contrôle juridictionnel complémentaire. A partir du moment où on ne se trouve pas face à des écoutes de type administratif, le contrôle centralisé dans les mains du ministre peut, dans le cas de ce projet de loi, sembler suffisant. C'est pourquoi le groupe MR votera le projet de loi modifiant les articles 42 et 44 de la loi du 30 novembre 1998 concernant le SGR.

10.02 Josée Lejeune (MR): Het ontwerp strekt ertoe de ADIV de mogelijkheid te bieden tot af luisteren teneinde de veiligheid van onze onderdanen en militairen in het buitenland te verzekeren. Die maatregelen moeten al onze aandacht krijgen gelet op de internationale context. Zij vereisen een duidelijk wettelijk kader en voldoende technische middelen.

Mits de inachtneming van bepaalde principes moet in een mogelijkheid tot af luisteren worden voorzien. Het Comité I beschikt over een controlebevoegdheid met betrekking tot de gegrondheid van die af luisterpraktijken.

Daartoe moet in de nodige middelen worden voorzien. Tevens zal ook een controle worden uitgevoerd door de minister. Sommigen eisten een controle door het gerecht. Gelet op het kader waarin het af luisteren plaatsvindt, lijkt de controle waarin wordt voorzien ons voldoende.

10.03 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, je remercie Mme Lejeune pour son rapport et son intervention qui apportent une série de réponses aux craintes exprimées par M. Van Parys. Je remercie également ce dernier pour ses interventions. Il est vrai qu'il reste un bout de chemin à faire pour les autres services. Nous nous sommes trouvés devant différentes alternatives où nous avançons pour les écoutes par le service général de renseignements militaires, pour les opérations à l'étranger et selon des règles très strictes. Nous nous trouvons aussi devant des alternatives où nous attendions le projet global. Dans ces conditions, nous n'étions pas dans la légalité au moment d'opérations qui sont nombreuses pour l'instant et qui vont sans doute encore s'allonger avec notamment notre présence prochaine en Afghanistan. Un choix de pragmatisme a donc été fait. Une démarche à faire pour les autres services de sécurité et de renseignements doit effectivement être faite.

Je désire également redire qu'il a été tenu compte des avis du Conseil d'Etat. La commission de la vie privée possède la liste annuelle d'autorisations. Chaque écoute devra être spécialement motivée. Il y aura également des contrôles d'opportunité de chaque interception par un organisme indépendant, parallèlement à ce qui se fait notamment en France et en Allemagne.

Il y a également un contrôle d'opportunité puisque l'exécutif, et en l'occurrence le ministre de la Défense, prend la décision. Je vous remercie d'ailleurs des propos que vous avez tenus à mon endroit. Sont prévus le contrôle de légalité et d'opportunité exercé par le Parlement via le comité R et le contrôle de légalité par le pouvoir judiciaire. Le projet qui est présenté ici est limité puisqu'il ne concerne que les écoutes militaires effectuées par des militaires à l'étranger pour des opérations militaires et pour garantir la sécurité de nos ressortissants. Mme Lejeune a bien voulu parler du Rwanda pour rappeler la difficulté du travail dans cette zone. Des contrôles ont été également prévus mais je suis d'accord pour dire qu'il y a encore du travail à faire dans ce secteur.

De **voorzitter**: Ja, doet u maar. Dan hebt u het amendement verdedigd ook, als u wilt.

10.04 Tony Van Parys (CD&V): Ik zal kort even ingaan op het amendement en tegelijkertijd repliceren op wat de minister heeft gezegd.

Wij hebben een amendement ingediend waarbij wij de volledige problematiek regelen, waarbij wij en voor de militaire inlichtingendienst en voor de Staatsveiligheid een wettelijk kader creëren dat de beide diensten moet toelaten om telecommunicatie te intercepteren, ook wat betreft de militaire inlichtingendiensten in het buitenland. Ik denk dat het zelden gebeurt dat de oppositie het initiatief neemt om, bij stilzitten van de regering, zelf het voortouw te nemen. Wij hebben daar heel wat werk aan besteed en wij hebben een volledig uitgewerkte tekst klaargemaakt, die trouwens voldoet aan de bepalingen van het Europees Verdrag van de rechten van de mens, meer bepaald artikel 8 van het Europees Verdrag. Het zou natuurlijk bijzonder jammer zijn moest men nu vanwege de meerderheid en vanwege de regering besluiten om dit amendement zo maar weg te stemmen, daar waar iedereen het er over eens is dat

10.03 Minister André Flahaut: Voor de overige inlichtingendiensten is er nog wat werk voor de boeg. Als wij echter verder zouden zijn gegaan dan de toegestane afluisterpraktijken voor de ADIV, dan zou ons ontwerp niet klaar zijn geweest en zouden bepaalde operaties die wij binnenkort zullen uitvoeren, niet hebben kunnen plaatsvinden.

Er werd een keuze gemaakt. Wat andere veiligheidsdiensten betreft, moeten er nog stappen worden ondernomen. We hebben met de adviezen van de Raad van State rekening gehouden. Elke afluisteroperatie zal moeten worden gemotiveerd.

Het Comité I en de rechterlijke macht zullen de opportuniteit en de wettelijkheid van zulke operaties nagaan. Het voorliggend ontwerp is beperkt omdat het enkel betrekking heeft op militaire afluisteroperaties. Er is nog werk voor de boeg in die sector.

10.04 Tony Van Parys (CD&V): Nous avons présenté un amendement qui apporte une solution à l'ensemble du problème du service de renseignements militaire et de la Sûreté de l'Etat, également à l'étranger dans le cas du premier.

L'opposition prend donc elle-même l'initiative. Nous avons consacré une somme de travail importante à ces textes et avons veillé à ce qu'ils soient conformes à la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme. Il serait dès lors regrettable que la majorité les

het amendement aan de behoefte voldoet, die op dit ogenblik bijzonder reëel is.

Wij zijn op dit ogenblik nog met een drietal collega's in de zaal. Ik wil er toch nog op wijzen, collega's, dat de dreiging van het internationaal terrorisme bijzonder groot is. Wij hebben van de voorzitter van het Vast comité van Toezicht van de Inlichtingendiensten nog vernomen hoe op een internationale bijeenkomst een goeie week geleden heel uitdrukkelijk werd gewezen op concrete risico's binnen Europa. Toen is andermaal het probleem ter sprake gekomen van het feit dat onze inlichtingendiensten niet de instrumenten hebben waarover ze zouden moeten kunnen beschikken. Dit is niet de oppositie die dit zegt, dit is niet de CD&V, dit is het Comité van Toezicht op de Inlichtingendiensten. Dit is mijnheer Delepierre, die een zeer eminent man is en die de materie als geen ander kent.

Nu, wat houdt er ons tegen om dit amendement te bespreken en goed te keuren? Mijnheer de minister, op dat ogenblik hebt u geen enkel tijdverlies. U hebt op dat ogenblik een volledige tekst die trouwens uw militaire inlichtingendiensten ook zal toelaten in het binnenland telefoongesprekken af te luisteren. Dus wat dat betreft, krijgt u veel meer dan wat u gevraagd hebt. Bovendien hebben we nog de inspanning gedaan om de tekst conform te maken aan het EVRM, wat op dit ogenblik niet het geval is. Dus de tekst is in alle opzichten een winsituatie voor uw diensten en tegelijkertijd voor de Staatsveiligheid.

De minister van Justitie heeft geprobeerd ons met een kluitje in het riet te sturen, zeggende in de commissie wanneer wij het advies moesten formuleren, dat de regering bezig was met een ontwerp om de Staatsveiligheid toe te staan telefoongesprekken af te luisteren. Gisteren in de begeleidingscommissie van het Comité P, voorzitter, toen u net even weg was toen de vergadering met het Comité I kon aanvatten, heeft de voorzitter van het Comité I heel uitdrukkelijk gezegd dat het ontwerp inzake het af luisteren van de Staatsveiligheid in de regering geblokkeerd is – zo heeft hij het gezegd – op initiatief van de minister van Binnenlandse Zaken en de minister van Begroting, omwille van het feit dat men nu ook de federale politie de mogelijkheid wil geven om administratief af te luisteren. Stel u voor! Dus het doekje voor het bloeden dat de minister van Justitie ons aanreikt om te zeggen dat het wordt geregeld en dat er een ontwerp komt op het af luisteren van de Staatsveiligheid, komt er dus niet.

U staat voor uw verantwoordelijkheid – u, voorzitter van de Kamer, u, mijnheer de minister van Landsverdediging, dit Parlement – in het kader van de internationale dreiging. Geef toe, of ze groot is of niet, die dreiging bestaat. Ze is reëel en elke organisatie die daarmee bezig is, bevestigt u dat.

Welnu, wij staan nu voor de keuze. Er is een legistische tekst die u toelaat aan dit probleem tegemoet te komen. Als u dat niet doet, zal ik de eerste zijn om u allemaal persoonlijk verantwoordelijk te stellen voor het risico dat u loopt wanneer wij door het niet geven van het instrument van het af luisteren aan de Veiligheid van de Staat niet over de nodige informatie beschikken om dat risico voor te zijn en te anticiperen op andere risico's. De bevolking loopt op dit ogenblik

rejetée pour des motifs purement politiques.

Ils offrent en effet la possibilité de répondre rapidement à un besoin urgent. N'oublions pas que la menace terroriste est très présente et que nos services de renseignement ne disposent actuellement pas d'instruments légaux adéquats pour procéder à des écoutes téléphoniques, comme l'a souligné le Comité de contrôle des services de police.

Le ministre de la Justice a affirmé que le gouvernement préparait un projet de loi distinct à propos de cette question.

Hier, nous avons toutefois appris que ce projet était bloqué par les ministres de l'Intérieur et du Budget. Il serait irresponsable de ne pas adopter cet amendement. Avec un peu de bonne volonté, cette question pourra être résolue aujourd'hui même.

risico's die wij niet kunnen nemen, wegens de onenigheid binnen de regering. U kan zich nu niet wegsteken achter het feit dat we geen teksten hebben. Wij geven u de mogelijkheid om het te doen, de tekst ligt voor, u kunt hem amenderen wanneer u vindt dat het ene of het andere niet conform uw inzichten of uw ideologische visie omtrent deze materie is. Spreekt u zich uit over deze tekst. Wij zullen graag aan het debat deelnemen. Wij zijn klaar, wij zijn bereid. Dit kan vandaag zonder enig probleem worden afgehandeld en afgewerkt.

Mijnheer de voorzitter, ik luister met belangstelling naar de reactie van de verschillende fracties op ons voorstel om de inlichtingendiensten de mogelijkheid te geven telecommunicatie te intercepteren zodat wij, wanneer er inderdaad concrete dreigingen zijn, zullen worden verwittigd en we niet in dezelfde situatie terechtkomen zoals nu omdat de Veiligheid van de Staat over AEL geen enkele informatie had, hoewel ondertussen is gebleken met welke netwerken deze organisatie in verband staat.

Ik nodig de verschillende fracties uit om standpunt in te nemen ten aanzien van het amendement van CD&V.

De **voorzitter**: Collega Van Parys, ik dank u uiteraard, maar ik ben gevraagd de Controlegecommissie betreffende de Verkiezingsuitgaven en de Boekhouding van de politieke partijen te gaan voorzitten. Ik vraag collega Erdman mij te vervangen. De heer Robert Denis is immers rapporteur in een van de volgende ontwerpen en wenst het woord te nemen in het laatste ontwerp. Mijnheer Erdman, kan u mij hier vervangen?

10.05 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik neem aan dat voor u de verkiezingsuitgaven belangrijker zijn dan de internationale dreiging die er op dit moment bestaat. U maakt de keuze van uw agenda, voor mij geen probleem. Ik wil ook de minister niet ophouden, want ik heb respect voor de familiale verplichtingen die hij heeft. Ik wil mij echter het recht voorbehouden om naar aanleiding van een stemverklaring hieromtrent een uitvoerige uiteenzetting te houden. Mijnheer de voorzitter, u zult mij dat niet onthouden, gelet op het uur en de mogelijkheden die vandaag werden gecreëerd.

De **voorzitter**: Laten we goed afspreken, mijnheer Van Parys. Ik weet dat iedereen, de minister, de voorzitter van de commissie, uzelf, de fractieleiders, dit Parlement zelf, heel bemoedigend is opgetreden.

Ik beloof dat ik wat meer tijd geef voor een stemverklaring morgenmiddag. Overdrijft u daar echter niet mee. De goodwill die hier wordt getoond, verdient ook te worden beloond met een kleine afwijking van de tijdsspanne.

Mijnheer Erdman, wees zo vriendelijk het voorzitterschap van mij over te nemen.

Voorzitter: Fred Erdman.

Président: Fred Erdman.

De **voorzitter**: In deze periode van verjonging vraagt men aan de oudste om de vergadering voor te zitten.

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen

Discussion des articles

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4) **(2059/4)**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66,4) **(2059/4)**

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp tot wijziging van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdienst en van artikel 259bis van het Strafwetboek".

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi modifiant la loi du 30 novembre 1998 organique des services de renseignement et de sécurité et l'article 259bis du Code pénal".

Het wetsontwerp telt 6 artikelen.

Le projet de loi compte 6 articles.

Ingediend amendement:

Amendement déposé:

Art. 1 tot/à 6

- 1: Tony Van Parys (2059/2)

De stemming over het amendement en de artikelen wordt aangehouden.

Le vote sur l'amendement et les articles est réservé.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het aangehouden amendement en de aangehouden artikelen en over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'amendement et les articles réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

11 Wetsontwerp tot vaststelling van het legercontingent voor het jaar 2003 (2154/1 en 2)

11 Projet de loi fixant le contingent de l'armée pour l'année 2003 (2154/1 et 2)

Algemene bespreking

Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

11.01 Robert Denis, rapporteur: Monsieur le président, mesdames, messieurs, monsieur le ministre, la commission a examiné et adopté ce projet de loi au cours de sa réunion du 3 décembre. Le ministre de la Défense explique que le projet fixant le contingentement de l'armée est une loi formelle, sans incidence budgétaire. Les effectifs de l'armée doivent, conformément à l'article 183 de la Constitution, être fixés chaque année. Il précise que les effectifs de l'armée atteindront leur niveau maximum au cours du mois d'octobre 2003: 44 280 militaires au maximum pourraient être sous les armes à ce moment. Ils se répartissent comme suit: 41 879 du cadre actif et élèves et 2.401 rappelés sous les armes. Il attire l'attention sur le fait que le nombre de militaires appointés n'excède pas 41.879. Ce nombre comprend tous les membres du personnel qui jouissent d'un statut militaire, qu'ils servent ou non au sein du département. Il peut s'agir, par exemple, de militaires du corps administratif et logistique, de la police fédérale, de militaires en interruption de carrière ou de militaires servant au sein d'organismes internationaux. On ne peut comparer ce chiffre avec l'équivalent temps-plein de 44.280.

11.01 Robert Denis, rapporteur: Het wetsontwerp werd op 3 december 2002 aangenomen. Het is een louter formele wet, zonder budgettaire implicaties. Het legercontingent, d.w.z. het maximale aantal militairen dat gelijktijdig onder de wapens mag zijn, zal in oktober 2003 bereikt worden en werd dit jaar vastgesteld op 44.280 militairen. Het aantal bezoldigde militairen bedraagt ten hoogste 41.879. In 2003 zal het leger ten hoogste 3.224 burgerpersoneelsleden tellen. Het wetsontwerp in zijn geheel werd eenparig aangenomen.

M. Stef Goris demande combien de civils feront partie de l'armée en 2003. Le ministre répond qu'un maximum de 3.224 civils seront répartis entre 2.232 statutaires et 992 contractuels. Le maximum sera atteint en principe pendant le mois de juillet. L'article 1 est adopté à l'unanimité, les articles 2 et 3 sont successivement adoptés à l'unanimité. L'ensemble du projet de loi est adopté à l'unanimité.

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)
Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen **Discussion des articles**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4) **(2154/1)**
Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66,4) **(2154/1)**

Het wetsontwerp telt 3 artikelen.
Le projet de loi compte 3 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

12 Wetsvoorstel van de dames Mirella Minne en Josée Lejeune en de heren Peter Vanhoutte, Jan Eeman, Stef Goris, Martial Lahaye, José Canon, Jean-Pol Henry, Robert Denis en André Schellens betreffende het vrijwillig ontslag vergezeld van een geïndividualiseerd beroepsomschakelingsprogramma ten behoeve van bepaalde militairen en houdende sociale bepalingen (1984/1 en 2)

12 Proposition de loi de Mmes Mirella Minne et Josée Lejeune et MM. Peter Vanhoutte, Jan Eeman, Stef Goris, Martial Lahaye, José Canon, Jean-Pol Henry, Robert Denis et André Schellens relative à la démission volontaire accompagnée d'un programme personnalisé de reconversion professionnelle au bénéfice de certains militaires et portant des dispositions sociales (1984/1 et 2)

Algemene bespreking **Discussion générale**

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

Mevrouw Simonne Leen verwijst naar het schriftelijk verslag.
Mme Simonne Leen se réfère au rapport écrit.

12.01 **Yves Leterme** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, kan de minister mij uitleggen op welke wijze er overleg gepleegd is, of niet, met de Gemeenschappen over de precieze afbakening van de bevoegdheden inzake beroepsopleiding en vorming? Er is een aantal

12.01 **Yves Leterme** (CD&V): Ce projet de loi a-t-il déjà donné lieu à une concertation avec les Communautés au sujet de la

artikelen dat spreekt over de beroepsomschakelingsprocessen. Ook over het begeleiden van die mensen in dat kader. Ik had dus graag vernomen of daarover op een bepaald moment overleg is geweest naar aanleiding van het wetsvoorstel van de collega's?

définition des compétences?

12.02 Robert Denis (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, alors que nous vivons la réunification du contingent européen et que nous tournons définitivement une page de l'histoire de l'Europe, il est parfois difficile de nous rappeler les raisons qui ont justifié la présence de soldats belges en Allemagne. Douze ans après la chute du Mur de Berlin et la réunification allemande, nous avons peine à nous souvenir du climat stratégique de l'époque, du dispositif en mille-feuilles des troupes de l'OTAN sur le territoire de la République fédérale d'Allemagne et de notre engagement de solidarité auprès de notre allié.

Cette époque est révolue et la présence des troupes belges en Allemagne ne se justifie plus. Notre devoir, en tant qu'élus de la Nation, est de veiller à ce que leur rapatriement se fasse dans les meilleures conditions. En référence à cinquante années de participation à la sécurité de l'Allemagne – et donc à notre propre sécurité –, nous devons nous assurer que les militaires belges puissent revenir en Belgique dans de bonnes conditions et que nous puissions leur proposer une autre formule qui réponde à leurs attentes.

Cette proposition de loi, soutenue par tous les partis de la majorité, a pour but de faciliter ce transfert en permettant à des militaires belges de rentrer dans la vie civile en Allemagne et ainsi préserver leur environnement familial et leur enracinement local. Ce programme de reconversion professionnelle doit donc permettre à des personnes, qui se sont engagées à défendre l'intégrité de notre territoire et la sécurité de nos alliés, de pouvoir assurer leur avenir dans le pays de leur choix.

Il était ainsi de notre devoir de remercier et de saluer l'engagement de ces hommes, c'est pourquoi, monsieur le président, monsieur le ministre, mon groupe politique a soutenu cette proposition de loi et votera en faveur de son adoption.

12.03 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, je remercie le rapporteur et M. Denis pour le soutien qu'il apporte au nom de son groupe à ce projet important, dans la mesure où, comme il l'a précisé, il vise à accompagner socialement les travailleurs militaires en Allemagne à l'occasion du retour dans notre pays. Ce n'est pas simple pour certains d'entre eux et pour certaines familles après autant d'années passées en Allemagne. Il fallait assortir ce retour d'un plan social d'accompagnement et cette proposition de loi est effectivement une réponse à ces préoccupations.

En ce qui concerne les formations, je voudrais répondre à M. Leterme et préciser qu'il s'agit de formations dispensées au sein des forces armées. Il n'y a donc pas eu de contacts pris avec les Communautés et les Régions puisque ce sont, par exemple, des cours de conduite dispensés aux épouses de militaires, pour leur garantir une certaine autonomie le jour où leur mari serait rentré en Belgique. Ce sont également des cours d'apprentissage sur ordinateur mais qui se donnent dans nos propres installations avec

12.02 Robert Denis (MR): Nu de totstandkoming van het Europees contingent nakend is, zijn wij vergeten waarom er bijna vijftig jaar lang Belgische soldaten in Duitsland werden gestationeerd. De toenmalige strategische context is veranderd en die aanwezigheid is niet langer verantwoord. De terugkeer van onze militairen moet in de beste omstandigheden verlopen en dat is precies wat het ontwerp regelt door de omschakeling naar het burgerleven te vergemakkelijken. Het

beroepsomschakelingsprogramma strekt ertoe hen een toekomst in het land van hun keuze te verzekeren. Met haar steun aan het ontwerp wil de MR-fractie hulde brengen aan de inzet en de toewijding van onze militairen.

12.03 Minister André Flahaut: Het betreft een belangrijk ontwerp omdat het zorgt voor een sociale begeleiding van de militairen ter gelegenheid van hun terugkeer naar ons land. Het komt dus tegemoet aan een aantal van hun bekommernissen. Voorts worden de opleidingen verstrekt binnen de krijgsmacht, in onze lokalen en door onze eigen mensen. Er hoeft terzake dus geen contact met de Gewesten en de Gemeenschappen te worden opgenomen.

notre propre personnel.

Le **président**: Ne faites pas l'énumération de tous les cours donnés car l'homologation pourrait vous être retirée.

12.04 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord.

Ik merkte dat in de memorie van toelichting door de indieners wordt verwezen naar het feit dat voor de uitvoering van wat wij geroepen worden goed te keuren, een beroep zal worden gedaan op een bureau gespecialiseerd in outplacement van arbeidskrachten op de Duitse en de Belgische arbeidsmarkt.

Mijnheer de minister, is de selectie van het bureau vermeld in de memorie van toelichting reeds gebeurd?

12.05 André Flahaut, ministre: C'est un marché qui répond à toutes les caractéristiques des marchés publics. J'ignore si la sélection a été faite mais le marché a été lancé.

12.06 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de minister, werd de offerte dan reeds aangevraagd zonder dat de wet was goedgekeurd? Op grond van welke procedure, van welk artikel en van verwijzing naar welk begrotingsartikel gebeurde deze offerteaanvraag?

12.07 André Flahaut, ministre: La demande est plus globale que vous le dites. Elle ne porte pas exclusivement sur les militaires cantonnés en Allemagne. Elle porte également sur l'ensemble des mutations qui sont actuellement en cours. Vous savez que le département de la Défense est en pleine restructuration. Le retour des forces belges d'Allemagne n'est pas le seul élément à prendre en considération. Je répète que d'autres mouvements sont en cours. Ils impliquent que l'on puisse accompagner certains déplacements de formules d' "outplacement". Mais pour l'instant, nous n'y avons pas encore eu recours.

12.08 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de minister ontkent dus dat op enigerlei wijze een beroep zou worden gedaan op een bedrijf – en ik lees wat de indieners in dat verband omschreven – "dat is gespecialiseerd in het outplacement van mensen op de Duitse en de Belgische arbeidsmarkt".

12.09 André Flahaut, ministre: On aura besoin de bureaux spécialisés en "outplacement" pour certains cas.

12.10 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de minister, dat wordt dan wellicht een ander bureau dan hetgeen zal worden uitgekozen in het kader van de procedure die reeds is opgestart.

12.04 Yves Leterme (CD&V): L'exposé des motifs mentionne qu'il sera recouru aux services d'une entreprise spécialisée dans le reclassement externe des travailleurs sur les marchés allemand et belge. Y a-t-il déjà eu un appel d'offre à cet effet?

12.05 Minister André Flahaut: De aanbesteding werd inderdaad uitgeschreven en beantwoordt aan alle kenmerken van de overheidsopdracht.

12.06 Yves Leterme (CD&V): L'appel d'offres a-t-il dès lors été publié avant que la loi ne soit approuvée? A quel article budgétaire a-t-il été fait référence?

12.07 Minister André Flahaut: De vraag omvat veel meer en heeft betrekking op alle wijzigingen die nu in de sector defensie aan de gang zijn.

12.08 Yves Leterme (CD&V): Il n'a donc pas été fait appel à une entreprise spécialisée dans le reclassement externe sur les marchés belge et allemand?

12.09 André Flahaut, ministre: In bepaalde gevallen zullen we inderdaad een beroep moeten doen op gespecialiseerde outplacementbureaus.

12.10 Yves Leterme (CD&V): Un autre bureau a donc déjà commencé?

12.11 **André Flahaut**, ministre: Mais, pour l'instant, il n'y a pas encore d' "outplacement" en vigueur en fonction de cette loi.

12.11 Minister **André Flahaut**: De outplacementformule bestaat nog niet, want er is nog geen wet.

12.12 **Yves Leterme** (CD&V): Mijnheer de minister, u zegt dat er reeds een offerteaanvraag werd gelanceerd voor het rekruteren van een outplacementbureau, in het kader van de algemene problematiek van de afvloeiingen bij het leger.

In de memorie van toelichting wordt echter bepaald dat, zeer specifiek voor de mensen die vanuit Duitsland terugkeren of omgekeerd, een gespecialiseerd outplacementbureau zou moeten worden aangesproken.

Moet ik uit uw antwoord afleiden dat dit nog niet is gebeurd, of dat het wel is gebeurd, maar dat het over een ander bureau gaat? Wat bedoelde u precies?

12.13 **André Flahaut**, ministre: Il n'y a pas encore d' "outplacement" organisé dans le cadre du retour des forces belges d'Allemagne.

De **voorzitter**:

De algemene bespreking is gesloten.

La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen

Discussion des articles

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4) **(1984/1)**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66,4) **(1984/1)**

Het wetsvoorstel telt 28 artikelen.

La proposition de loi compte 28 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.

Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 28 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 à 28 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée à 12.53 heures. Prochaine séance le mardi 17 décembre à 14.30 heures.

De vergadering wordt gesloten om 12.53 uur. Volgende vergadering dinsdag 17 december om 14.30 uur.